

PODREĆZNIK do szkoły podstawowej

1

KLASA

Część 1

My i nasza

szkoła

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1

2

3

Kochane Pierwszoklasistki,

Kochani Pierwszoklasiści,

podręcznik „My i nasza szkoła” powstał dzięki
pracy wielu osób.

Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.

Za rok będzie szkolnym przewodnikiem dla
waszych młodszych koleżanek i kolegów.

Dział 1

Dział 1

Nasze szkolne sprawy

- 4-5 Nasza szkoła
- 6-7 Nasza klasa
- 8-9 W naszej klasie jak w rodzinie
- 10-11 Co będziemy robić w szkole?
- 12-13 Droga do szkoły
- 14 A – jak album
- 15 Album litery A
- 16-17 Bajka

Czy potrafimy obserwować?

- 18 O – jak oko
- 19 Uczymy się obserwować
- 20-21 Jesień w parku
- 22 L – jak lalka
- 23 Lubimy się bawić

Świat jest kolorowy

- 24 M – jak mama
- 25 Obrazek dla mamy
- 26 Kolory
- 27 Mali artyści
- 28-29 Kolorowe eksperymenty

Razem spędzamy czas

- 30 T – jak tata
- 31 Mama taty i tata taty
- 32 I – jak irys
- 33 Ładne kwiatki
- 34-35 W pracowni zagadek

Na ekranie komputera

- 36 E – jak ekran
- 37 Historyjka obrazkowa
- 38-39 Złośliwy wirus

Koty małe i duże

- 40-41 K i Y – jak koty
- 42-43 Koty w naszych rodzinach

Domowe opowieści

- 44 J – jak jajko
- 45 Robimy sałatkę owocową
- 46-47 W kuchennym laboratorium

Bajki, komiksy

- 48 S – jak smok
- 49-51 Komiks o smoku
- 52 D – jak dom
- 53 Dom to nie tylko budynek
- 54-55 Luis, Bartek i pierogi

Bawimy się w rymowanki

- 56 R – jak rak
- 57 Rak Makary

11 listopada

- 58 Narodowe Święto Niepodległości
- 59 11 listopada

Kto i co potrzebuje wody

- 60 W – jak woda
- 61 Nad stawem

Na wsi

- 62 U – jak ul
- 63 U cioci i wujka
- 64 Ó – jak ósemka
- 65 W gospodarstwie
- 66-67 Zautek słówek
- 68 P – jak park
- 69 Spacer w parku
- 70-71 Gra planszowa

Jesień zabawy niesie

- 72-73 Listopadowa pogoda
- 74-75 Jesienne popołudnie
- 76-77 W pracowni zagadek

Co już potrafimy?

- 78-79 Co już potrafimy?

Edukacja polonistyczna

Edukacja społeczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja matematyczna

kk kK kot koty yY yY

Karol
miska
motek

Kto to? To Mlekokotek.
Kotek Toli i Tomka.

Kotek ma sen.
To sen o lwie, tygrysie i pumie.
Lwy, tygrysy i pumy to wielkie koty.
Mlekokotek to mały kot.

tygrysy
lwy
pumy

- O czym sni mały kotek?
- Co wiecie o kotach? Czego jeszcze chcecie się o nich dowiedzieć?
- Przygotujcie klasowy album o wybranych przez was kotach.

Propozycje do dyskusji w klasie. Tematy do analizy problemu.

Teksty zbudowane z kolejno wprowadzanych liter, napisane czarną czcionką.

Teksty napisane zieloną czcionką na bazie liter poznanych w przedszkolu.

szkielec
sójki
sówka
koryciuszka krowka
mrowka
królik
wiewiórka

Uwaga, dół!

- Przeczytajcie napisy. Co zauważacie?
- Zwróćcie uwagę na pisownię tych wyrazów.
- Ułóżcie zdania z wybranymi wyrazami.
- Odpowiedzcie na pytania.
- Rozwiążcie rebusy.

Jaki kolor ma wiewiórka?
Jaki jest króliczek?

(ZWRÓĆCIE UWAGĘ)
W różnych wyrazach słyszysz głoskę u.
Zapisujemy ją tak: **u** lub tak: **ó**.

Jeśli nie wiesz, jak zapisać, pytaj.

kró ski
s l=t

Zaułek słówek – zabawy i ćwiczenia słownikowe, gramatyczne i ortograficzne

Kolorowe eksperymenty

Zółty, niebieski i czerwony to kolory podstawowe, czyli takie, których nie można uzyskać przez zmieszanie innych kolorów. Każdy inny kolor i odcień można otrzymać przez połączenie kolorów podstawowych. W ten sposób powstają kolory pośrednie.

- Nazwijcie kolory powstałe ze zmieszania kolorów podstawowych.

Jakie odcienie kolorów otrzymamy?

- Spróbujcie uzyskać różne odcienie koloru fioletowego, zielonego, pomarańczowego i innych przez zmieszanie kolorów podstawowych. Od czego zależy odcień koloru?
- Zmieszajcie na palce dowolne kolory z odrobinką białej farby, potem dodawajcie jej coraz więcej i obserwujcie efekty.
- Postarajcie się otrzymać ciemniejsze odcienie kolorów bez użycia czarnej farby.
- Sprawdźcie, jak można rozjaśnić kolor bez dodawania białej farby.

Jaki kolor będzie miała woda?

Przygotowujemy: 7 przezroczystych szklankę, wodę, farby: niebieska, czerwona i żółta oraz listki ręcznika papierowego złożone kilka razy.

- Ustawcie 3 szklanki bliżej siebie w szeregu.
- Do 2 zewnętrznych szklanek wlejcie wodę do wysokości około połowy naczynia.
- Wymieszajcie w jednej trochę farby żółtej, a w drugiej trochę farby czerwonej. Środkową szklankę pozostawcie pustą.
- Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego, tak jak na zdjęciu.
 - Obserwujcie, co się dzieje.
 - Jaki kolor uzyskacie?
- Do dwóch kolejnych szklanek wlejcie wodę i barwniki: do jednej czerwony, do drugiej niebieski. Ustawcie 4 szklanki z zabarwioną wodą w szeregu, przedzielając je pustymi szklankami, tak jak na zdjęciu. Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego.
 - Obserwujcie, co się dzieje. Notujcie wasze obserwacje w dowolny sposób.

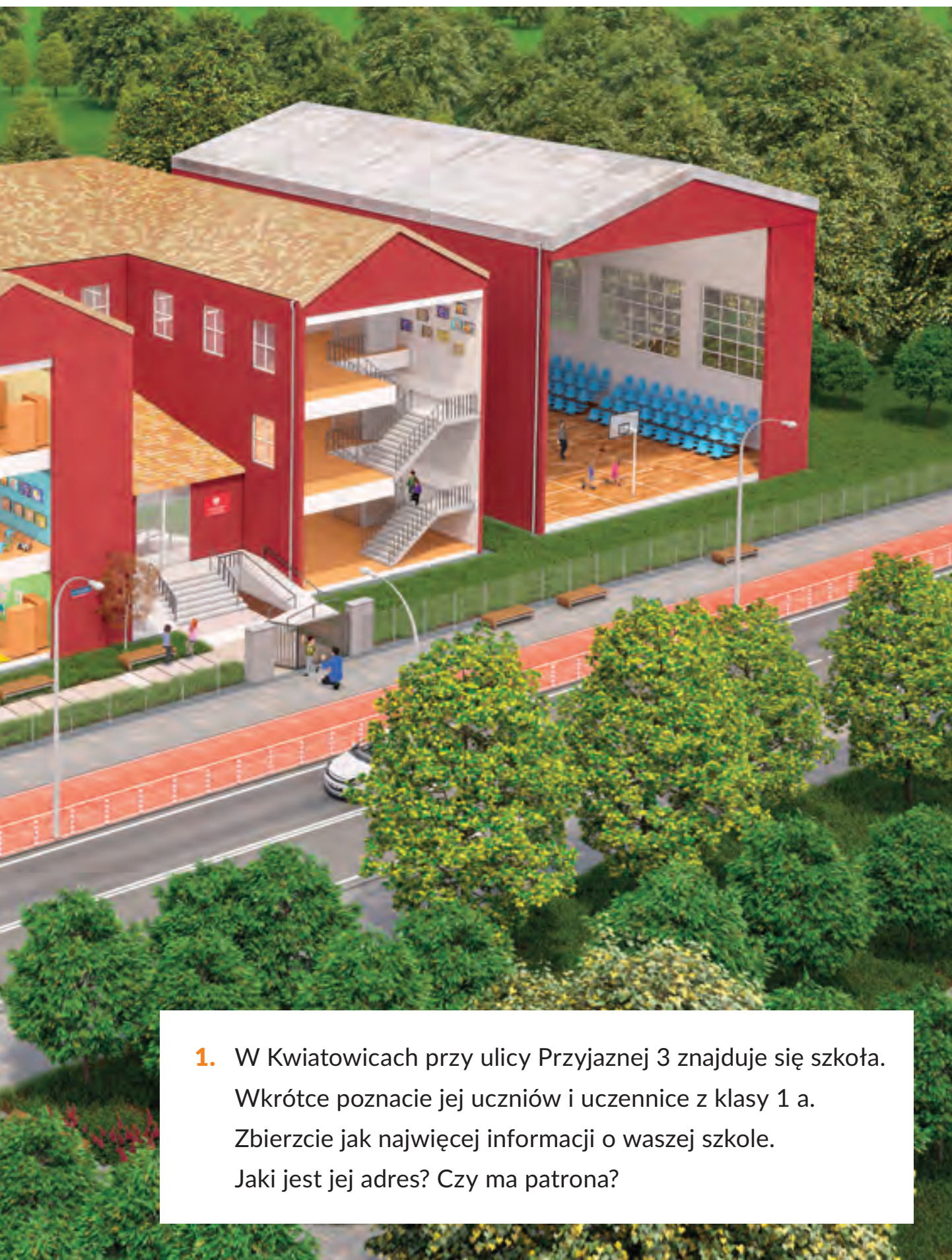
Teksty popularnonaukowe.

Piktogramy określające rodzaj edukacji.

Doświadczenia i eksperymenty.

Nasza szkoła

1. W Kwiatowicach przy ulicy Przyjaznej 3 znajduje się szkoła. Wkrótce poznacie jej uczniów i uczennice z klasy 1 a. Zbierzcie jak najwięcej informacji o waszej szkole. Jaki jest jej adres? Czy ma patrona?

Nasza klasa

1. To wasze koleżanki i wasi koledzy z klasy 1 a oraz wychowawczyni, pani Ania. Wspólnie z nimi będziecie się uczyć i bawić. Powiedzcie, co teraz robią dzieci.
2. W klasie znajdują się: kącik przyrodniczy, czytelniczy i kącik zabawek. Czym będą się zajmowały dzieci w tych kąciakach?
3. Przedstawcie się koleżankom i kolegom ze swojej klasy.

4. Namalujcie swoje portrety i podpiszcie je swoimi imionami. Opowiedzcie o sobie.
5. Wymyślcie zabawę, która ułatwi wam zapamiętanie imion koleżanek i kolegów z klasy.
6. Porozmawiajcie ze swoją wychowawczynią o jej zainteresowaniach i sposobach spędzania wolnego czasu.

słowa: Marcin Przewoźniak
muzyka: Mariusz Matuszewski

W naszej klasie jak w rodzinie

W naszej klasie jak w rodzinie.
Właśnie z tego klasa słynie.
Razem zawsze radę damy
i tak wspólnie zaśpiewamy:

Ref.: Ręka w rękę!
Ramię w ramię!
Nie jesteśmy tutaj sami!
Mamy klasę!
Panią!
Nas!
Na przygody szkolne czas!

My tu razem, proszę mamy,
wszystko wspólnie odkrywamy.
A gdy czegoś się dowiemy,
zaraz chórem śpiewać chcemy:

Ref.: Ręka w rękę!...

Nie ma słabych. Nie ma małych.
Wspólnie świat poznamy cały.
Wszyscy razem! Umie każdy
gołą ręką strącać gwiazdy!

Ref.: Ręka w rękę!...

Ta pomaga, ten jest silny,
ta dowodzi, ten jest pilny.
Zawsze z dumą więc mówimy,
że wspaniale się różnimy.

Ref.: Ręka w rękę!...

Co będziemy robić w szkole?

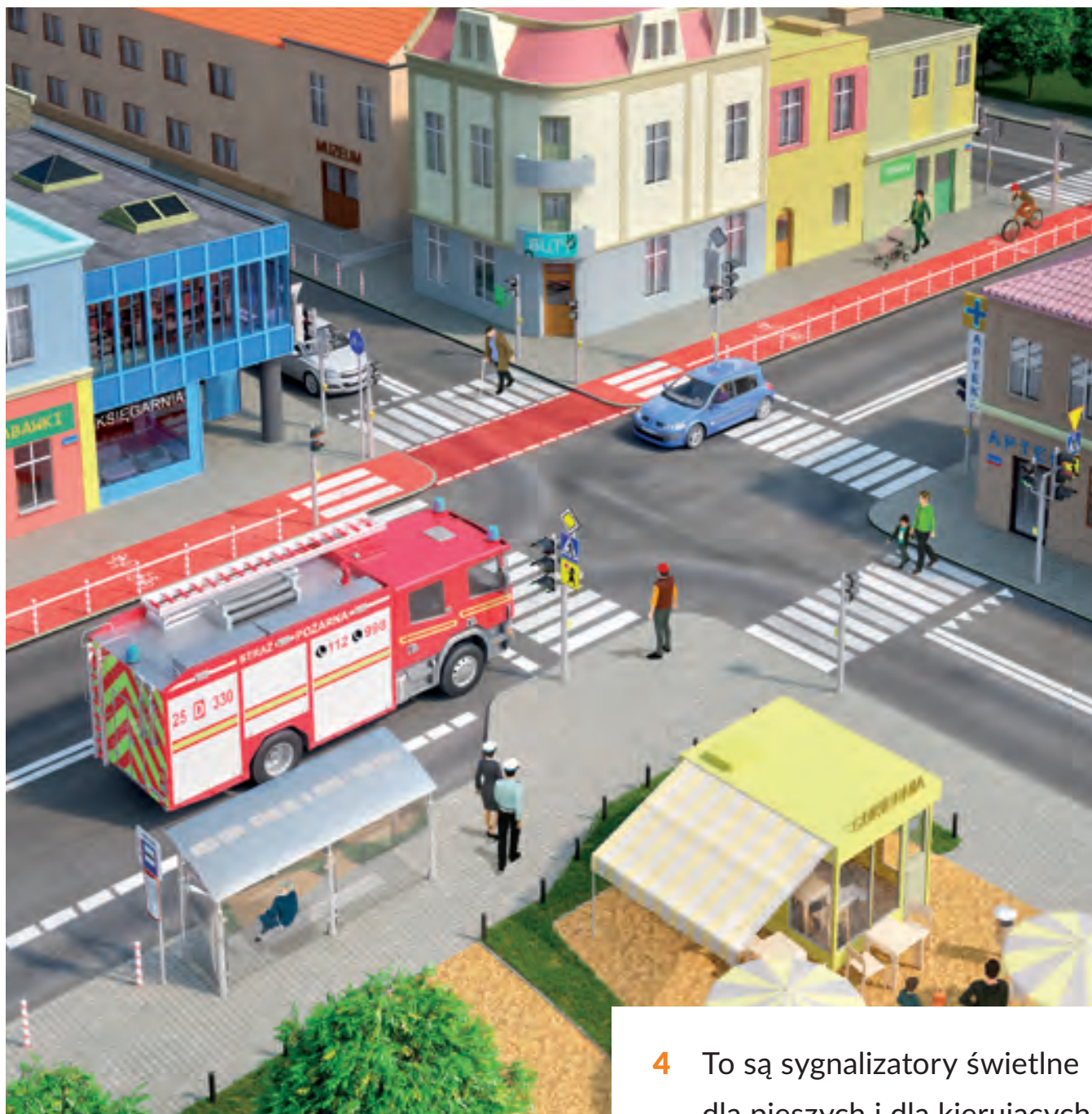

1. Porozmawiajcie o tym, co chcecie robić w szkole i przedstawcie swoje pomysły.
2. Czego można się nauczyć w szkole?
3. Czego można się nauczyć poza szkołą?
4. Co by było, gdyby nie było szkoły?

5. Co zrobicie, aby w waszej szkole każdy się czuł dobrze i bezpiecznie?
Wymieńcie się w grupach swoimi pomysłami.
6. Zorganizujcie naradę klasową i ustalcie kilka zasad, których będziecie przestrzegać.
7. Czy zdarza się, że dzieci łamią zasady? Dlaczego? Jakie są tego skutki?
8. Do kogo dzieci zwracają się o pomoc?

Droga do szkoły

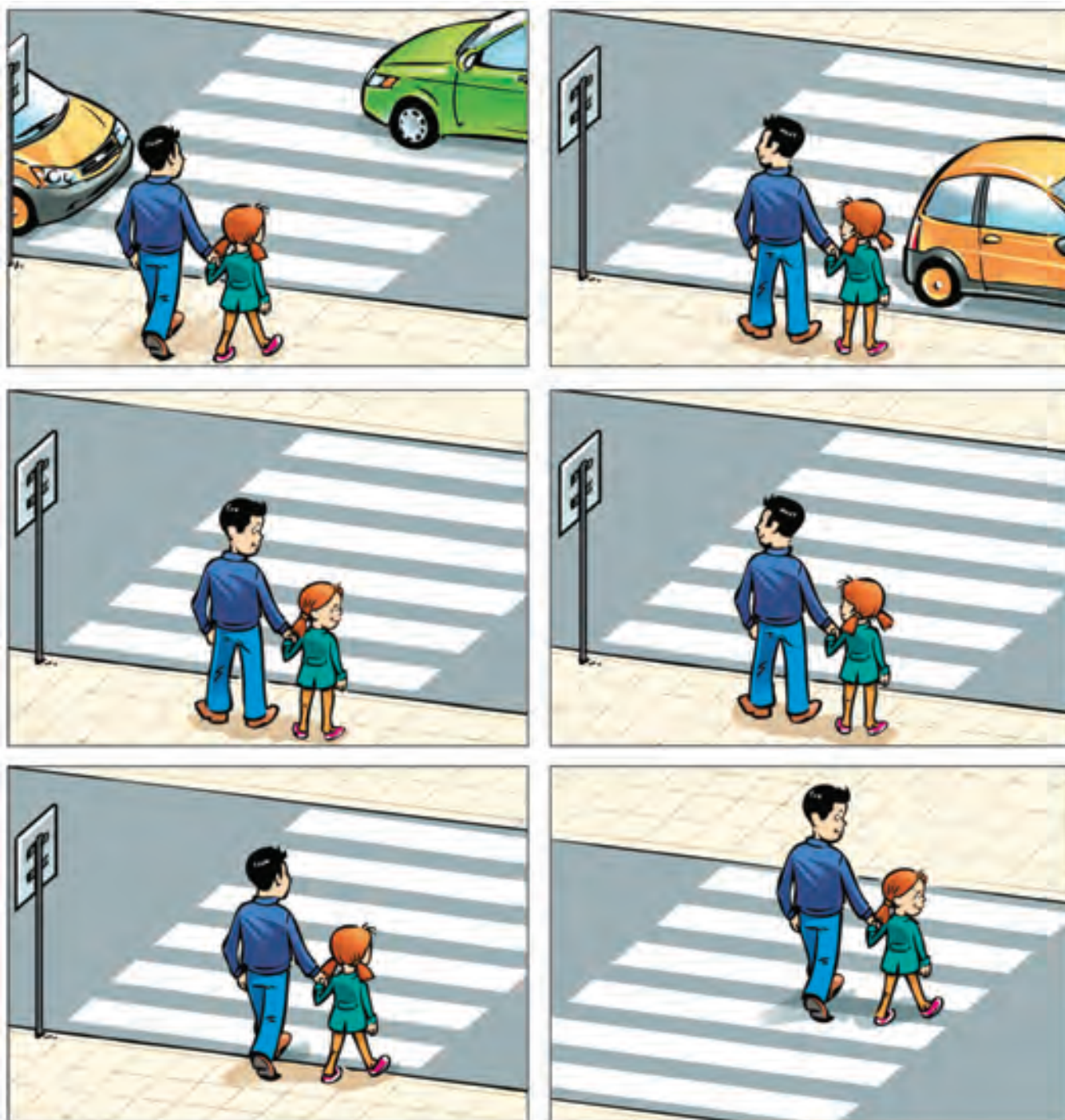

1. Opowiedzcie o swojej drodze do szkoły.
2. Co piesi powinni wiedzieć, żeby bezpiecznie przechodzić przez jezdnię?
3. Jak należy się zachowywać na przystanku autobusowym?

4. To są sygnalizatory świetlne dla pieszych i dla kierujących pojazdami. Czym się różnią?

Przechodzenie przez jezdnię nie jest zabawą.
Zatrzymaj się, spójrz w lewo, a potem – w prawo.
Jeszcze raz – koleżanko, kolego – spójrz w lewo.
Ostrożność nie zaszkodzi.
Gdy jezdnia wolna, możesz przechodzić.

5. Postępujcie wierszyka, nauczcie się go na pamięć i stosujcie wskazane w nim zasady przy przechodzeniu przez jezdnię.

aA

a A

album

Ala

mak

ryba

1. Co robią dzieci w kąciку czytelniczym? Jakie książki znajdują się w waszym kąciку?
2. Czego można się dowiedzieć z książek?
3. Poszukajcie w klasie przedmiotów, w których nazwach słyszycie głoskę a.
4. Załóżcie albumy, w których będziecie przedstawiać poznawane litery.

Album litery A

Te kartki do albumu zrobiła grupa Ali.
A – jak agrest. To pomysł Majki.
A – jak Afryka. To pomysł Bartka.
A – jak aparat. To pomysł Darka.
A – jak astry. To pomysł Ali.

Henryk Sienkiewicz

Bajka

Za górami, za morzami, w dalekiej krainie czarów, przy kolebce małej księżniczki zebrały się dobre wróżki ze swoją królową na czele. I gdy (...) patrzyły na uśpioną twarzyczkę dzieciny, królowa ich rzekła:

– Niechaj każda z was obdarzy ją jakim cennym darem wedle swej możliwości i chęci!

Na to pierwsza wróżka, pochylając się nad uśpioną, wypowiedziała następujące słowa:

– Ja daję ci czar piękności i mocą swoją sprawię, że kto ujrzy twarz twoją, pomyśli, iż ujrzał cudny kwiat wiosenny.

– Ja – rzekła druga – dam ci oczy (...) głębokie jak toń wodna.

– Ja dam ci powiewną i wysmukłą postać młodej palmy – ozwała się trzecia.

– A ja – mówiła czwarta – dam ci wielki skarb złoty, dotychczas w ziemi ukryty.

Królowa zamyśliła się przez chwilę, po czym, zwróciwszy się do wróżek, tak zaczęła mówić:

(...)

– Ja jej dam dobroć. Słońce jest wspaniałe i jasne, ale gdyby nie ogrzewało ziemi, byłoby tylko martwo świecąca bryła.

Dobroć serca jest tym, czym ciepło słońca: ona daje życie.

Piękność bez dobroci jest jak kwiat bez woni albo jak świątynia bez bóstwa. Oczy mogą podziwiać taką świątynię, ale dusza

nie znajdzie w niej ukojenia. Bogactwo bez dobroci jest piastunką samolubstwa. Nawet miłość bez dobroci jest tylko ogniem, który pali i niszczy.

Wiedźcie, że dary mijają, a dobroć trwa; jest ona jak źródło, z którego im więcej wody wyczerpiesz, tym więcej ci jej napłynie. Więc dobroć – to jedyny skarb niewyczerpany.

To rzekłszy królowa wróżek pochyliła się nad śpiącą dzieciną i dotknąwszy rękami jej serca, rzekła:

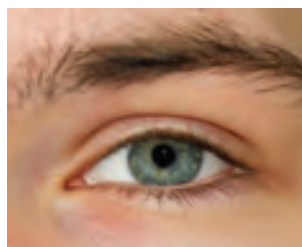
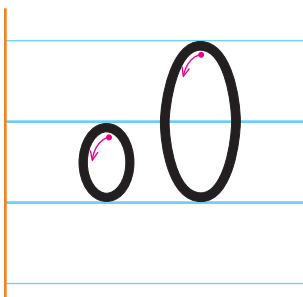
– Bądź dobrą.

Fragmenty.

1. Jakie postaci występują w tej bajce?
2. Czego małej księżniczce życzyła każda z wróżek? Które z życzeń uważacie za ważne? Dlaczego?
3. Czego wy życzylibyście księżniczce? Zainscenizujcie taką sytuację.
4. Porozmawiajcie o tym, co to znaczy być dobrym. Jakie zachowania mogą świadczyć o tym, że jesteście dobrymi koleżankami lub dobrymi kolegami?

o O

oko

Ola

motyl

okno

Za oknem osy, listki i motyle.
Jak kolorowo!
To kolory lata i jesieni.

1. Co dzieci zobaczyły za oknem?
2. Co widać z okien waszej klasy? Spróbujcie dostrzec i narysować jak najwięcej szczegółów.

Obserwujemy

O!

3. Zaplanujcie spacer do parku, lasu lub na łąkę. Zabierzcie ze sobą lupy. Przedstawcie wyniki obserwacji w albumach obserwacji przyrody.

Jesień w parku

motyl

lipa

sroka

1. Jakie rośliny i zwierzęta można zobaczyć w parku?
Poszukajcie w książkach lub w internecie zdjęć tych roślin i zwierząt.
2. Wybierzcie w najbliższej okolicy drzewo lub krzew, które będziecie obserwować przez cały rok. Swoje obserwacje gromadźcie w albumie „Mój zielony przyjaciel”.

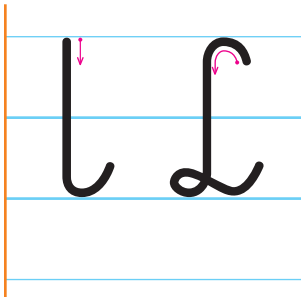
klon

kos

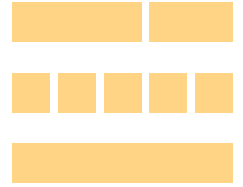
osa

3. W co można się bawić w parku? Wymyślcie własne zabawy.
4. Co zrobicie z jesiennymi skarbów przyniesionych ze spaceru?
5. Przygotujcie zielnik z liści drzew rosnących w waszej okolicy.
Zadajcie sobie w parach jak najwięcej pytań do ilustracji. Odpowiedzcie na nie.

ll

lalka

Lena

okulary

krokodyl

- Sami robimy zabawki.

Lubimy się bawić

To ja. Mam 7 lat, ciemne włosy i okulary. Mój kolega to Karol. I ja, i Karol lubimy zabawy klockami, samolotami i lalkami.

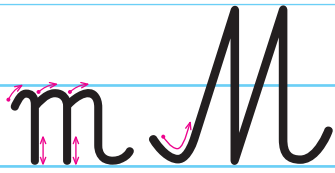
Te lalki robi moja babcia. Wykonuje je z materiału i nici. Karol ma wiele modeli samolotów. Dla mnie z kartonów zrobił domek dla lalek.

Moje ulubione lalki to Ola, Ala, Lola i Olo.

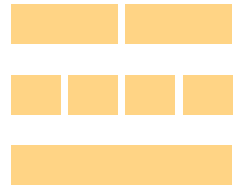

1. Opowiedzcie, co robią dzieci w kąciku zabawek.
2. O czym rozmawiałyby zabawki, gdyby umiały mówić?
3. Jakie zainteresowania mają Lena, Karol i babcia Leny? Co was interesuje?
4. Dowiedzcie się, jakimi zabawkami bawili się wasi rodzice i dziadkowie.
5. Czy każdy przedmiot może być zabawką? Porozmawiajcie na ten temat w grupach. Przedstawcie swoje opinie całej klasie.

mM

mama

Maja

rama

dom

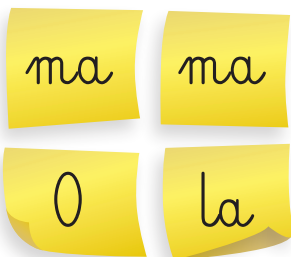

Mama.

Mama Oli i Majki.

Ola maluje. Co robi Majka?

A co robi pies Molo?

1. Czym mama zainteresowała Olę?
2. Co możemy zrobić wspólnie z mamą?

Obrazek dla mamy

Dla mamy mam obrazek z plam.
Ta plamka to ptak, ta – strumyk, ta – mak.
A ta? To słońko na niebie.
Słońko ode mnie dla ciebie.

3. Namalujcie obrazki dla swoich mam.
4. Opowiedzcie, co jest na waszych obrazkach.

Józef Czechowicz

Kolory

Różne na świecie kolory:
srebrzysta woda w kubleku,
szare myszka w pudełku,
niedźwiadek z pluszu niezdarny,
rudu, pod brzuszkiem czarny...
A jeszcze z pięknego złota
świecące oczy u kota,
a jeszcze niebo przejrzyste,
wymyte błękitem, czyste...

A jeszcze drzewa zielone,
rybki w akwarium czerwone
i fijołkowe kwiatuszki
u żółtej od piasku dróżki...
A jeszcze pomarańczowe,
obłoki przedwieczorowe,
a jasne synka kędziory,
te najpiękniejsze kędziory...
Różne na świecie kolory...

1. Które fragmenty wiersza zostały przedstawione na ilustracji?
2. Jakie jeszcze znacie kolory? Zaproponujcie dalszy ciąg wiersza.
3. Przeczytajcie tekst na stronie obok i odpowiedzcie na pytania zawarte w tekście.
4. Zaobserwujcie, jakie znaki znajdują się na końcu zdań.
5. Namalujcie obrazki, używając swoich ulubionych kolorów.

Mali artyści

Wojtek namalował obrazek farbami.

Co jest na tym obrazku?

Celina wykonała rysunek kredkami.

Jaki tytuł ma ten rysunek?

Ola zrobiła wycinanki z kolorowego papieru.

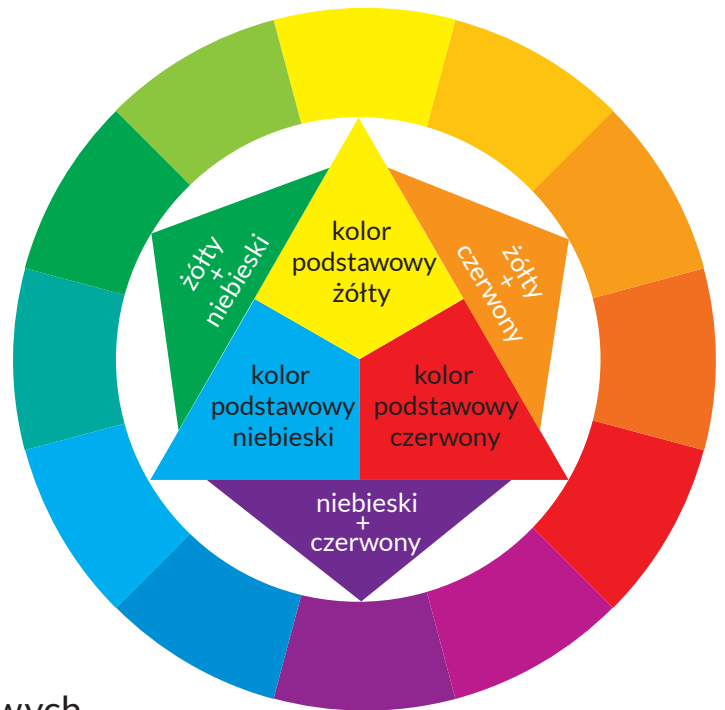
Jakie kolory miały te kartki?

Bartek zbudował model rakiety.

Kolorowe eksperymenty

Żółty, niebieski i czerwony to kolory podstawowe, czyli takie, których nie można uzyskać przez zmieszanie innych kolorów. Każdy inny kolor i odcień można otrzymać przez połączenie kolorów podstawowych. W ten sposób powstają kolory pośrednie.

- Nazwijcie kolory powstałe ze zmieszania kolorów podstawowych.

Jakie odcienie kolorów otrzymamy?

1. Spróbujcie uzyskać różne odcienie kolorów: fioletowego, zielonego, pomarańczowego i innych przez zmieszanie kolorów podstawowych.
 - Od czego zależy odcień koloru?
2. Zmieszajcie na palecie dowolne kolory z odrobiną białej farby, potem dodawajcie jej coraz więcej i obserwujcie efekty.
3. Postarajcie się otrzymać ciemniejsze odcienie kolorów bez użycia czarnej farby.
4. Sprawdźcie, jak można rozjaśnić kolor bez dodawania białej farby.

Jaki kolor będzie miała woda?

Przygotujemy: 7 przezroczystych szklanek, wodę, farby: niebieską, czerwoną i żółtą oraz listki ręcznika papierowego złożone kilka razy.

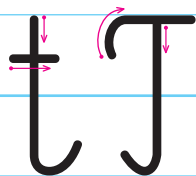
1. Ustawcie 3 szklanki blisko siebie w szeregu.
2. Do 2 zewnętrznych szklanek wlejcie wodę do wysokości około połowy naczynia.
3. Dodajcie do jednej trochę farby żółtej, a do drugiej trochę farby czerwonej. Środkową szklankę pozostawcie pustą.
4. Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego, tak jak na zdjęciu.
 - Obserwujcie, co się dzieje. Jaki kolor uzyskaliście?

5. Do dwóch kolejnych szklanek wlejcie wodę i barwniki: do jednej czerwony, do drugiej niebieski. Ustawcie 4 szklanki z zabarwioną wodą w szeregu, przedzielając je pustymi szklankami, tak jak na zdjęciu. Włóżcie do szklanek złożone listki ręcznika papierowego.
 - Obserwujcie, co się dzieje. Notujcie wasze obserwacje w dowolny sposób.

tT

tata

Tomek

gazeta

kot

To tata.

Tata Tomka i Toli.

A tam mama taty i tata taty.

ma | ta

ta | to

1. Tomek lubi czytać z tatą. Wspólnie czytają książkę Joanny Papuzińskiej pod tytułem „Nasza mama czarodziejka”. Jak myślicie, o czym jest ta książka?
2. Jak byście chcieli spędzać czas z tatą?
3. Narysujcie obrazki pod tytułem „Mój tata czarodziej”.

Mama taty i tata taty

Kotek Mlekotek.

Tola ma tablet taty.
Kto ma kotka?
Kto podlewa kaktusy?

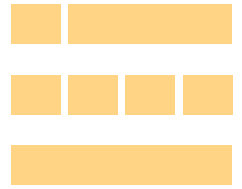
4. Dowiedzcie się, czym interesują się wasi bliscy.
5. Kim jest dla ciebie mama mamy? A mama taty?
6. Kim jest dla ciebie tata mamy? A tata taty?
7. Czy każdy ma możliwość spędzania czasu z babcią i z dziadkiem?

iI

iI

irys

Iwona

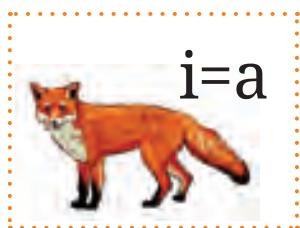

lis

klocki

● Rozwiąż rebus

To mama i Mila.

Mila to siostra Iwony.

Mama kupiła irysy. Ile zapłaciła?

Ładne kwiatki

Moja mama lubi kwiaty.

Ma je na balkonie.

Ma je w wazonie.

Jej ulubione kwiaty to tulipany i irysy.

Gdy jest niezadowolona, mówi:

– No, ładne kwiatki!

Wtedy wiemy – mamie jest smutno.

Co robimy?

Dajemy mamie kwiaty.

1. Jakie kwiaty lubi mama Iwony? Jakie kupiła w kwaciarni?
2. W jaki sposób należy dbać o kwiaty?
3. Nazwijcie kwiaty doniczkowe, które znajdują się w waszej klasie.
4. Co mogą oznaczać słowa **ładne kwiatki**?

W pracowni zagadek

1. Tylko jedna z tych ilustracji nie pasuje do rozwiązywania zagadek. Która?

A oto moja zagadka:
cukierek lub nazwa kwiatka.

Kolorowe korale nosi.

W kurniku o ziarno prosi.

Zagadka jest prosta.

Ma je krawiec i sosna.

2. Rozwiążcie rebusy.

mia **100**

A

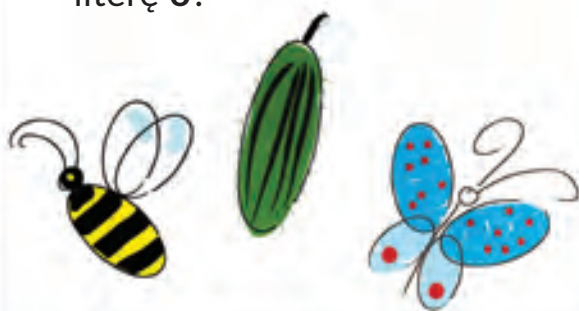
o

a

 t

3. W co jeszcze można zmienić literę o?

4. W co jeszcze można zmienić kolorowe plamy?

5. Jakie przysłowia zostały przedstawione na obrazkach?

6. Jak można przedstawić coś inaczej niż za pomocą liter?

7. Wymyślcie własne rebusy. Narysujcie je na karteczkach. Przygotujcie klasowy album z rebusami.

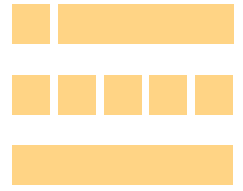
8. Wymyślcie własne zagadki. Zadajcie je sobie w parach.

e E

e E

ekran

Emil

zebra

serce

● Rozwiąż rebus

To Ala i Emil.

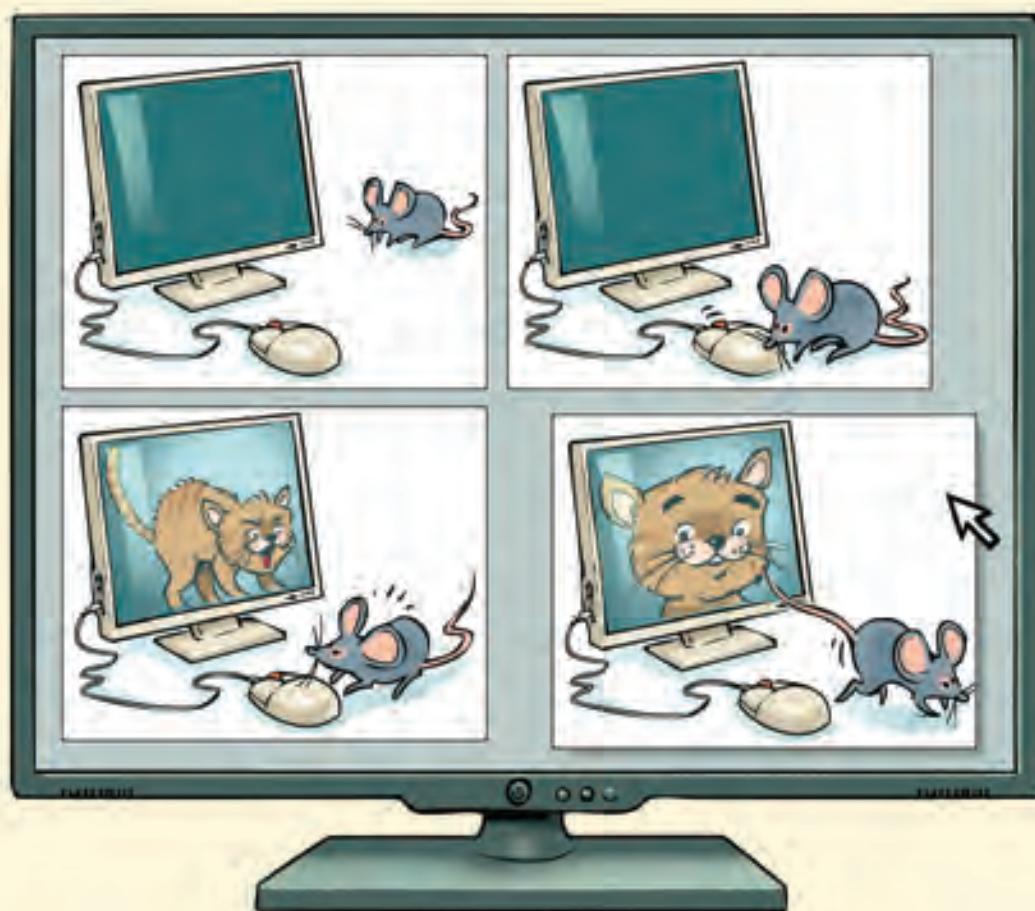
A tam?

Tam Ala, Emil i lama.

Co jest na ekranie komputera Emila?

Co jest na ekranie komputera Ali?

Historyjka obrazkowa

Emil lubi gry komputerowe.
Teraz na ekranie układa obrazki.
Jest to historyjka obrazkowa.

1. Nadajcie imiona kotu i myszce. Opowiedzcie historyjkę obrazkową.
2. Wymyślcie i narysujcie inne historyjki obrazkowe.
3. Porozmawiajcie o tym, do czego służy komputer. Co to jest internet?
4. Gdzie można szukać różnych informacji? Poszukajcie informacji o lamie i emu.
Wymieńcie się w grupach informacjami, które zdobyliście.

Marta Fox

Złośliwy wirus

Jola wyniosła śmieci, podlała kwiatki, przeczytała na głos opowiadanie z podręcznika, a mama i tak nie zgodziła się kupić jej telefonu komórkowego. Ola i Maja już miały, robiły nim ładne fotki i nawet słuchały muzyki przez słuchawki. Kajtek, starszy brat, też miał. Czasami pozwalał jej zagrać w którąś z gier.

Jola siedziała naburmuszona i patrzyła, jak mama podrzuca naleśnik na patelni.

– Jeśli uda mi się taka sama sztuczka z naleśnikiem, to kupisz mi telefon? – zapytała z nadzieją. – Telefon dostaniesz, kiedy skończysz osiem lat, taka jest zasada w naszym domu, ale sztuczki z naleśnikami możesz nauczyć się wcześniej, będę z ciebie bardzo dumna – powiedziała mama.

Po kolacji Jola nie mogła się doczekać, kiedy mama skończy pisać e-mail do swojej przyjaciółki z Londynu. Przyszła wreszcie jej kolej na korzystanie z laptopa i mogła przez pół godziny oglądać śmieszne filmy, które koleżanki zamieszczały w sieci internetowej. Mama z pośpiechu zapomniała się wylogować

ze swojej skrzynki pocztowej. Jola chciała to zrobić, ale zauważyła zachęcający komunikat: „Ten najnowszy model telefonu może być twój, wystarczy, że klikniesz w niego prawym przyciskiem myszy”. Zrobiła to bez wahania.

Laptop wydał z siebie piskliwy dźwięk. Na ekran zaczęły wyskakiwać różne okienka. Jola próbowała je zamknąć, ale było to niemożliwe.

– Coś się dzieje dziwnego – zawołała.

– Złapałaś złośliwego wirusa – powiedział Kajtek tak głośno, że od razu tata przyszedł na ratunek.

– Przecież nie można otwierać podejrzanych reklam – zirytował się.

– No to klops, trzeba dzwonić na pogotowie – zarządziła mama.

– Czy ja się już zaraziłam tym wirusem? – uśmiechnęła się Jola.

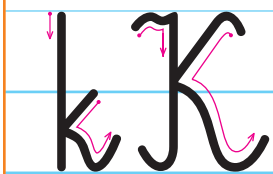
– Oj, córeczko, tobie to potrzebna jest cierpliwość i nauczyciel, a laptopowi lekarz od komputerów.

– Przepraszam, ale ja tylko chciałam dostać telefon – Jola rozplakała się, bo przecież chciała dobrze, a wyszło źle.

1. Wymieńcie postacie przedstawione w tekście.
2. Co sądzicie o postępowaniu Joli?
3. Co sądzicie o podawaniu w internecie nieprawdziwych informacji?
4. Omówcie wspólnie zasady bezpiecznego korzystania z internetu.

kK

kot

Karol

miska

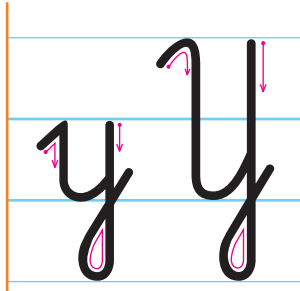
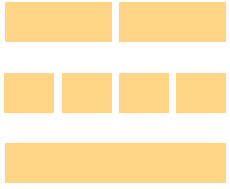
motek

Kto to? To Mlekotek.
Kotek Toli i Tomka.

1. O czym śni mały kotek?
2. Co wiecie o kotach? Czego jeszcze chcecie się o nich dowiedzieć?
3. Przygotujcie klasowy album pod tytułem „Koty”.

koty

y Y

tygrysy

lwy

pumy

Kotek ma sen.

To sen o lwie, tygrysie i pumie.

Lwy, tygrysy i pumy to wielkie koty.

Mlekotek to mały kot.

Koty w naszych rodzinach

Kłopotek, kot Darka

Gdy miałem 3 lata, bardzo chciałem mieć kota. Rodzice często powtarzali, że kot w domu to kłopot.

- To ja poproszę o małego kotka
- powiedziałem kiedyś i dodałem
- Będzie mały kłopotek. Te słowa przekonały mamę i tatę do kupienia kota. Czy wiecie jak ma na imię? Kłopotek. Dziś ma już 4 lata i nie sprawia żadnych kłopotów.

Mlekotek, kotek Tomka

Jeden z tych kotków to Mlekotek. Dziś jeszcze mieszka w schronisku, ale niebawem będzie naszym domownikiem. Chciałem zabrać go już teraz, ale pani weterynarz powiedziała, że najlepiej, gdy przez trzy pierwsze miesiące małe kociaki są przy mamie. Dała nam też kilka wskazówek, jak opiekować się małym kotem. Musimy mu kupić kuwetę, żwirek, miski, zapas kociego jedzenia i kosz do spania.

Trajkotka, kotka Leny

Moja kotka ma na imię Trajkotka. Kiedyś wspięła się na szczyt wysokiego dębu, który rośnie na naszym podwórku. Tata próbował ją ściągnąć, ale nie dał rady. Musieliśmy wezwać strażaków. Pan strażak, który też jest miłośnikiem kotów, wyjaśnił nam, że zejście na ziemię jest dla kotów bardzo trudne. Mają one haczykowate pazurki wygięte tylko w jedną stronę.

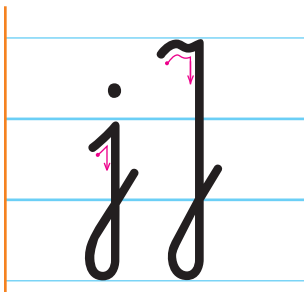
Ibis – kotka Joli

Nasza rodzina bardzo lubi koty. Mamy wiele książek na ich temat. Babcia godzinami może opowiadać o zwyczajach tych zwierząt. Najczęściej o naszej Ibis. Czy wiecie na przykład, że kot potrafi wydać z siebie około 100 różnych dźwięków, a pies – około 10? Albo, że każdy kocinოსmaswójwyjątkowywzór, tak jak odcisk ludzkiego palca?

1. Jak mają na imię opisane koty? Jak wyglądają?
2. W jaki sposób należy się opiekować kotami?
3. Jeśli masz kota, sprawdź, ile ma „poduszek” na łapkach.
4. Koty często są bohaterami książek lub filmów. Przygotujcie spis sławnych kotów. Wypożyczcie w bibliotece książki o nich.

iJ

jajko

Jola

lejek

olej

To mama i tata Majki i Oli.
A to Jola i Kajtek.

1. Opowiedzcie o sytuacji przedstawionej na ilustracji.
2. Spróbujcie rozpoznać owoce i warzywa z zamkniętymi oczami.

Robimy sałatkę

Myjemy dłonie.

Myjemy owoce.

Kroimy owoce.

Wkładamy do miski.

Dodajemy sok z cytryny.

3. Przygotujcie sałatkę. Postarajcie się wykorzystać owoce, które rosną w Polsce.
4. Co lubicie jeść? Czy wszystkie potrawy są korzystne dla zdrowia?

W kuchennym laboratorium

Do czego może służyć czerwona kapusta?

Przygotowujemy: wywar z ugotowanej czerwonej kapusty, przezroczyste kubki, ocet, wodę, sodę oczyszczoną.

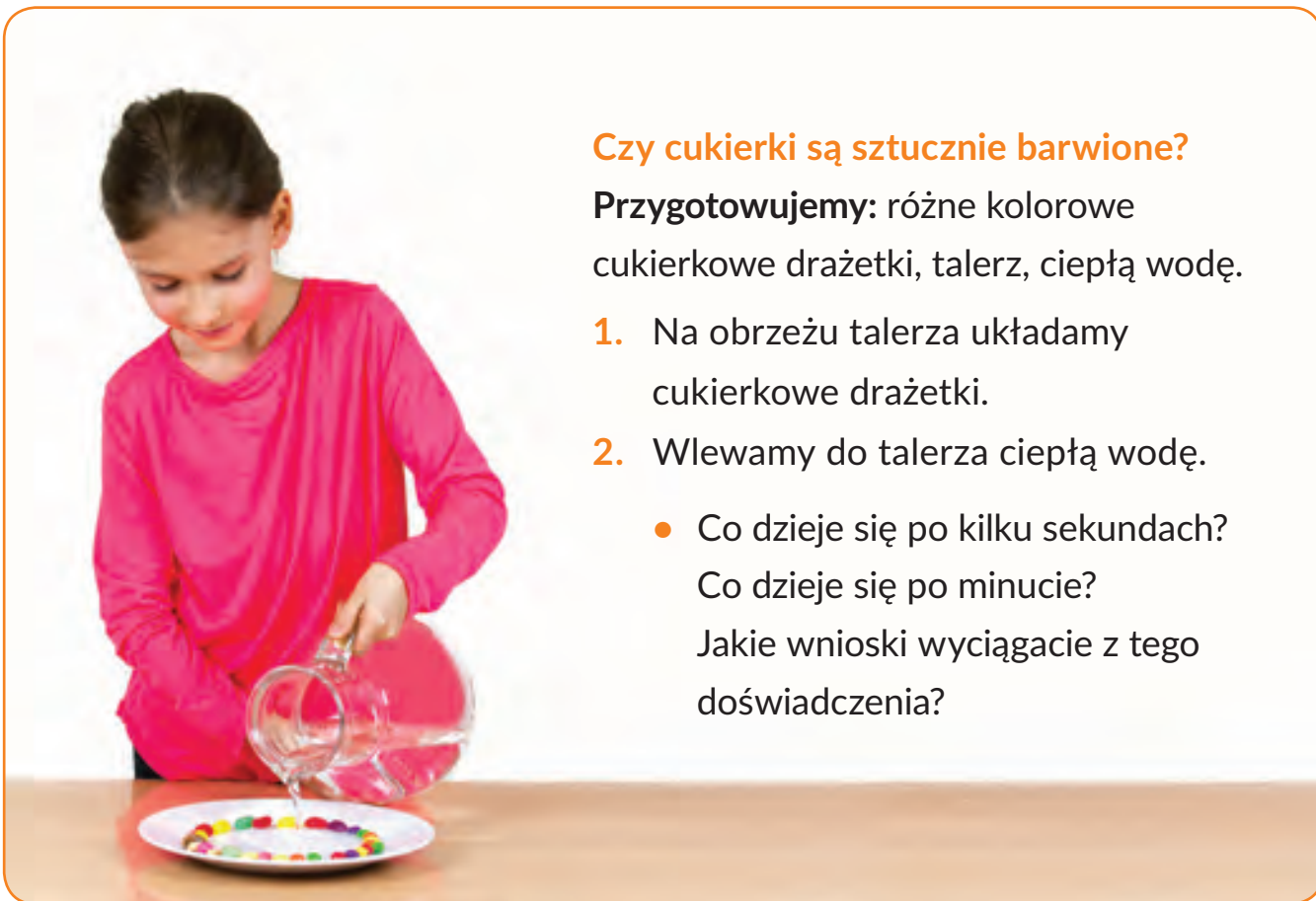
1. Wycinamy kilka pasków z bibuły i zamaczamy w wywarze. Zostawiamy do wyschnięcia.
2. Do pierwszego kubka wlewamy ocet, do drugiego wodę, do trzeciego wodę wymieszaną z sodą oczyszczoną.
3. Maczamy po jednym pasku w każdym z roztworów.
 - Co zauważyliście? Na jakie kolory zabarwiły się paski? Jak sądzicie, dlaczego?

Czy można zobaczyć, co jest w środku jajka, nie rozbijając skorupki?

Przygotowujemy: jajko, ocet, szklankę.

1. Do szklanki wlewamy ocet, wkładamy jajko i odstawiamy na jeden dzień.
2. Po upływie tego czasu wyjmujemy jajko, płuczemy je i osuszamy.
 - Sprawdźcie za pomocą lampy lub latarki, czy można zobaczyć, co jest w środku jajka.

Czy cukierki są sztucznie barwione?

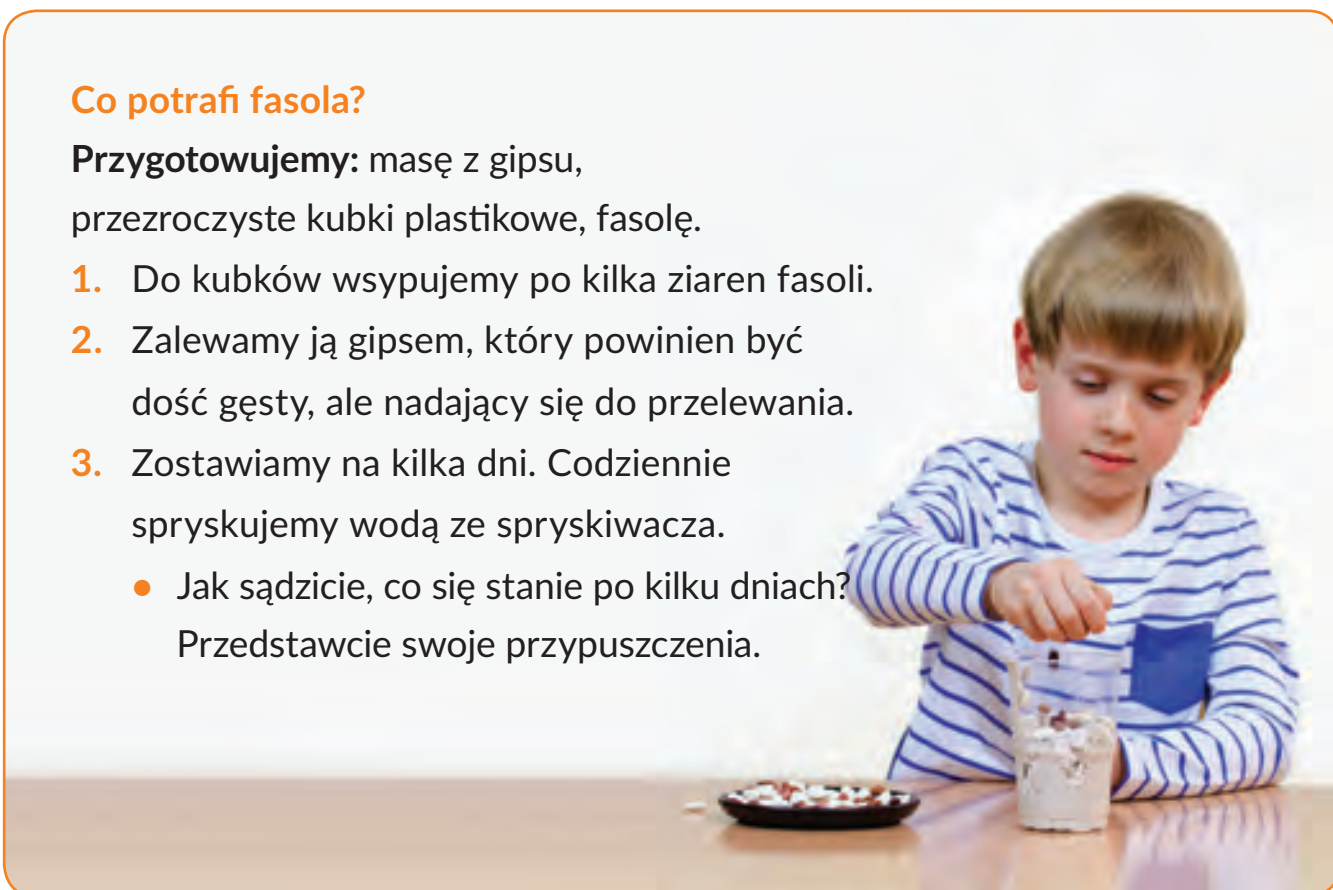
Przygotowujemy: różne kolorowe cukierkowe drażetki, talerz, ciepłą wodę.

1. Na obrzeżu talerza układamy cukierkowe drażetki.
2. Wlewamy do talerza ciepłą wodę.
 - Co dzieje się po kilku sekundach?
Co dzieje się po minucie?
Jakie wnioski wyciągacie z tego doświadczenia?

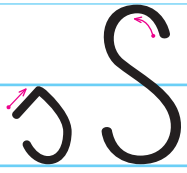
Co potrafi fasola?

Przygotowujemy: masę z gipsu, przezroczyste kubki plastikowe, fasolę.

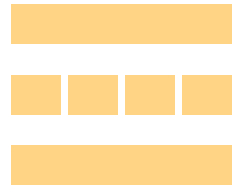
1. Do kubków wsypujemy po kilka ziaren fasoli.
2. Zalewamy ją gipsem, który powinien być dość gęsty, ale nadający się do przelewania.
3. Zostawiamy na kilka dni. Codziennie spryskujemy wodą ze spryskiwacza.
 - Jak sądzicie, co się stanie po kilku dniach?
Przedstawcie swoje przypuszczenia.

sS

smok

Sławek

To Kamila i Kamil.

To statek Atom.

kask

Lot. Kosmos.

globus

● Rozwiąż rebus.

Tam jest jama.

A tam?

Klik, klik, klik...

Kto to?

Jest tam.

Iiiii...

Ale jajo!

Sssss...

To jest smok.

Aaaaa!
I tam stoi smok.

Mama?

Tak, to ja.

Moja mama.

A to tata smok
i moje smoki: Solo,
Kati, Timo, Olo,
Mati, Li, Emi.

Ja jestem Kamil,
a to Kamila.

Moi mili,
oto smoki.

To my, Kamila i Kamil.

To jest jama.

To jajo smoka.

A to smoki: Solo, Kati, Timo,
Olo, Mati, Li, Emi.

Solo

Kati

Timo

Olo

Mati

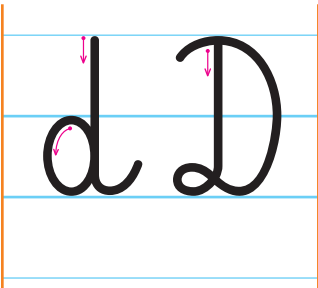
Li

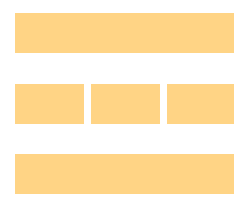
Emi

1. Zaproponujcie nazwę planety, którą odwiedziły dzieci.
2. Opowiedzcie przygodę Kamili i Kamila. Jak inaczej mogłaby się ona zakończyć?
3. Przedstawcie w grupach scenki powitania ze smokami z wymyślonej przez was planety.
4. Wymyślcie smocze pismo. Napiszcie tym pismem list do smoków.
5. Zbudujcie bajkową planetę według własnego pomysłu.

dD

dom

Darek

Ta jama to dom lisa.

buda

To dom osy.

A to dom kosa.

sad

Jaki dom ma

?

- Poznajmy różne domy.

Dom to nie tylko budynek

Dom to mama,
tata i ja.
To moja babcia
i mały brat.
To Tropik – piesek.
I koty dwa.
To gwar wesoły.
I serca dar.

1. Tak o swoim domu opowiada Darek. Czym dla ciebie jest dom?
2. Co to znaczy, że dom to nie tylko budynek?
3. Czy każdy ma swój dom?
4. Podczas spaceru zaobserwujcie, w jakich domach mieszkają ludzie, a w jakich – zwierzęta.

Marta Fox

Luis, Bartek i pierogi

W domu Bartka zapanował rozgardiasz. Każdy czegoś szukał.

– Co za licho ukrywa nasze rzeczy? – dziwiła się mama.

– To nie licho, tylko Luis – przypomniał Bartek.

Domownicy zgodnie przytaknęli, bo wiedzieli, że Luis to psotnik. Wymyślił go Jarek. Kto potłukł talerzyk, rozlał kawę, zjadł wszystkie krówki? Każdy mówił: „To nie ja”.

– A więc to Luis – powiedział kiedyś Jarek. I tak zostało.

Od dwóch dni Bartek nie chodził do szkoły z powodu kataru. Mama zdecydowała, że i w piątek zostanie w domu. Miał zamiar albo poczytać, albo pograć w jakąś grę na komputerze. Najpierw jednak zjadł budyń waniliowy. Swoją porcję polał sokiem malinowym. Poczul przypływ energii. W lodówce zauważył farsz do naleśników przygotowany przez mamę.

I wtedy wpadł na szalony pomysł. Postanowił zrobić pierogi. Do tej pory tylko pomagał babci, teraz chciał zostać prawdziwym kucharzem, jak dzieci gotujące w programie telewizyjnym.

Wysypał pół torebki mąki na stolnicę, wbił jajko i dolał ciepłej wody. Ciasto kleiło się do rąk. Kiedy dolał oliwy, poszło łatwiej. Babcia też tak robiła. Nie wychodziło mu wałkowanie. Spróbował inaczej. Robił małe kulki i te rozwałkował, a potem nakładał farsz i dokładnie sklejał brzegi, aby pierogi się nie rozpadły w gotowaniu.

Zrobił dwadzieścia pierogów i był bardzo zmęczony. Pierwsze były dziwaczne, ale miały ładne brzegi, z „falbankami”.

Kolejne były bardziej kształtne. Pierogi ułożył na ściereczce i przykrył drugą, by nie obeschły. Rodzice z bratem obiecali wrócić o godzinie 14.00. Zdążył posprzątać kuchnię, która wyglądała jak rozkopana piaskownica. Najtrudniej było mu umyć stolnicę. Ledwo zdążył.

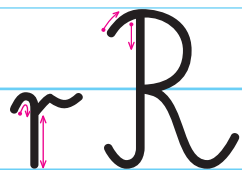
– Niesamowite, jakaś dobra wróżka ulepiła pierogi – zawołała mama, kiedy weszła do kuchni. – Bartku, ty nasz kochany kucharzu i pomocniku, jesteśmy z ciebie dumni – uściskała go.

– To nie ja, nie ja – tłumaczył Bartek. – To Luis.

1. Co możemy zrobić, by sprawić radość rodzinie?
2. Jak na podziękowanie mamy zareagował chłopiec? Wytłumaczcie na podstawie tekstu, dlaczego.
3. Czy w waszej rodzinie macie jakieś wspólne powiedzonka?
4. Porozmawiajcie o tym, co sprawia, że w domu panuje miła, rodzinna atmosfera.

rR

rak

Robert

Oto sroka i lis stary.
A tam kto? A tam Makary.
Rak Makary? O, tak, tak.
Ale rak! Ale rak!

sroka

rower

● Rozwiąż rebus.

Dres, kokarda, okulary.
Oto komik – rak Makary.
Rymujemy tak jak rak.
O, tak, tak! O, tak, tak!

Rak Makary

Raki – maki,
osy – kosy,
woda – broda,
sowa – słowa.

1. Porozmawiajcie o tym, czy rak Makary jest postacią prawdziwą, czy wymyśloną.
2. Które wyrazy w wierszu „Rak Makary” się rymują?
Przyjrzyjcie się tym wyrazom i zastanówcie się, dlaczego się rymują.
3. Podajcie dowolne pary wyrazów, które się rymują.
4. Pobawcie się w parach w układanie rymowanek.

Narodowe Święto Niepodległości

Ułan Legionów Polskich, które walczyły w pierwszej wojnie światowej

Dawno temu Polska na wiele lat utraciła niepodległość. Jej terytorium podzieliły między siebie sąsiednie państwa – Rosja, Prusy i Austria.

Jednak Polacy nadal dbali o swoje tradycje, kulturę i polską mowę.

Dopiero po zakończeniu pierwszej wojny światowej, w listopadzie 1918 roku, Polska odzyskała niepodległość.

Na czele odrodzonego państwa stanął Józef Piłsudski. Od tamtej pory 11 listopada to jedna z najważniejszych dat w historii Polski. Ten dzień nazywamy Narodowym Świętem Niepodległości. Obchodzimy go bardzo uroczystie i radośnie.

Józef Piłsudski

1. Jak rozumiecie słowo „niepodległość”? Porozmawiajcie o tym w grupach.
2. W jaki sposób Narodowe Święto Niepodległości obchodzone jest w waszej szkole i miejscowości?
3. Jak należy zachowywać się w trakcie uroczystości państwowych.
4. Posłuchajcie wybranych pieśni patriotycznych śpiewanych w czasach odzyskania niepodległości.

Ludwik Wiszniewski

11 listopada

Dzisiaj wielka jest rocznica
Jedenasty Listopada!
Tym, co zmarli za Ojczyznę,
hołd wdzięczności Polska składa.
Im to bowiem zawdzięczamy
wolność – polską mowę w szkole.
To, że tylko z ksiąg historii
poznajemy dziś niewolę.
Uroczyście biją dzwony,
w mieście flagi rozwinięto
i me serce się raduje,
że obchodzę Polski święto.

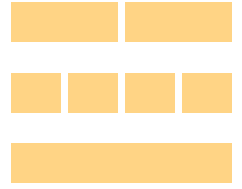

w W

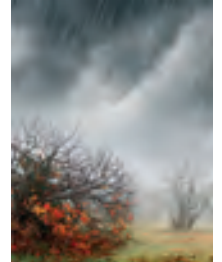
w W

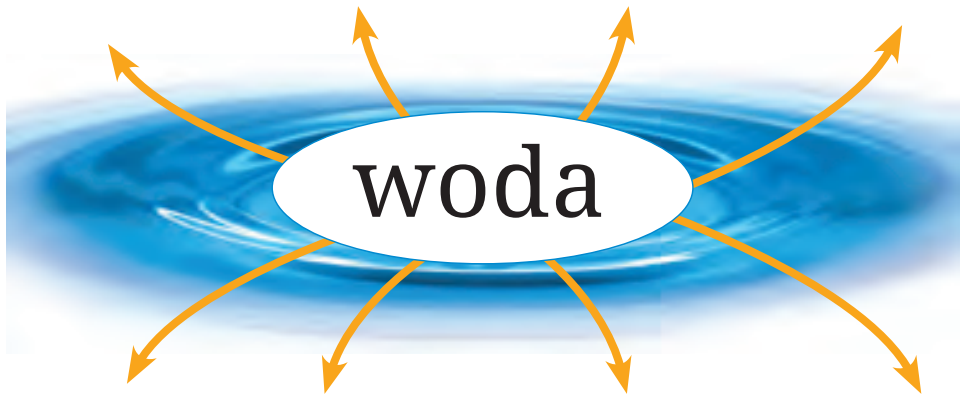
woda

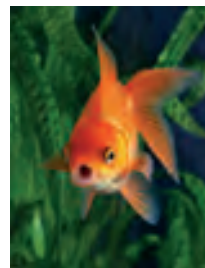
Wojtek

trawa

staw

- Co można zrobić z butelki po wodzie?

Tyle wody! Jaka jest woda?

Jaki smak ma woda?

A jak smakuje woda z sokiem?

Woda jest w nas i dookoła nas.

Woda to wielki skarb.

Nad stawem

To jest wielki staw.

Pod kamykami zasypia rak.

Dalej za stawem jest wioska.

Jest listopad. Pada. Wieje wiatr.

1. Co to znaczy, że woda jest wielkim skarbem?
2. Co by się stało, gdyby na Ziemi zabrakło wody?
3. Dlaczego należy oszczędzać wodę? Jak można to robić?
4. Przygotujcie miskę z wodą i różne przedmioty. Jak myślicie, które z nich utrzymają się na powierzchni wody, a które – zatoną? Sprawdźcie to.

uU

ul

Ula

kura

Kukuryku!

kogut

Tutaj jest sad i kolorowe ule.

Dalej mostek i staw.

Ula była tu latem.

Lubi to miejsce.

1. Gdzie Ula była latem? Jak wygląda to miejsce?
2. Co Ula z Bartkiem robili w czasie wakacji?
3. Jakie zawody wykonują osoby mieszkające na wsi?

U cioci i wujka

Razem z Piotrkiem karmili kury.

Pływali po stawie.

Zbierali maliny.

Piotrek to syn cioci Ewy i wujka Witka.

4. Dowiedzcie się, co to jest agroturystyka.
5. Czym jest aktywny wypoczynek? Podajcie przykłady takiej formy wypoczynku.
6. Co wiecie o pszczołach? Czego jeszcze chcecie się dowiedzieć?

ó ó

ó ó

ósemka

królik

wiewiórka

sówka

Tu mam króliki, a tam – krowy.
I domek Rekxa kolorowy.

1. Jakie zwierzęta mieszkają w wiejskiej zagrodzie?
2. Co by było, gdyby nie było wsi?

W gospodarstwie

Tyle tu kur, kosów i sójek.
Tu jest mój dom. Tak mówi wujek.

3. Co by było, gdyby nie było miast?
4. Jakie są zalety mieszkania na wsi? Jakie są zalety mieszkania w mieście?

Zaątek SŁÓWEK

kryjówka kreta

sójki

Uwaga, dół!

mrówka

1. Przeczytajcie napisy. Co zauważacie?
2. Zwróćcie uwagę na pisownię tych wyrazów.

mój
moje

dwójka
dwoje

sówka
sowa

mówi
mowa

twój
twoje

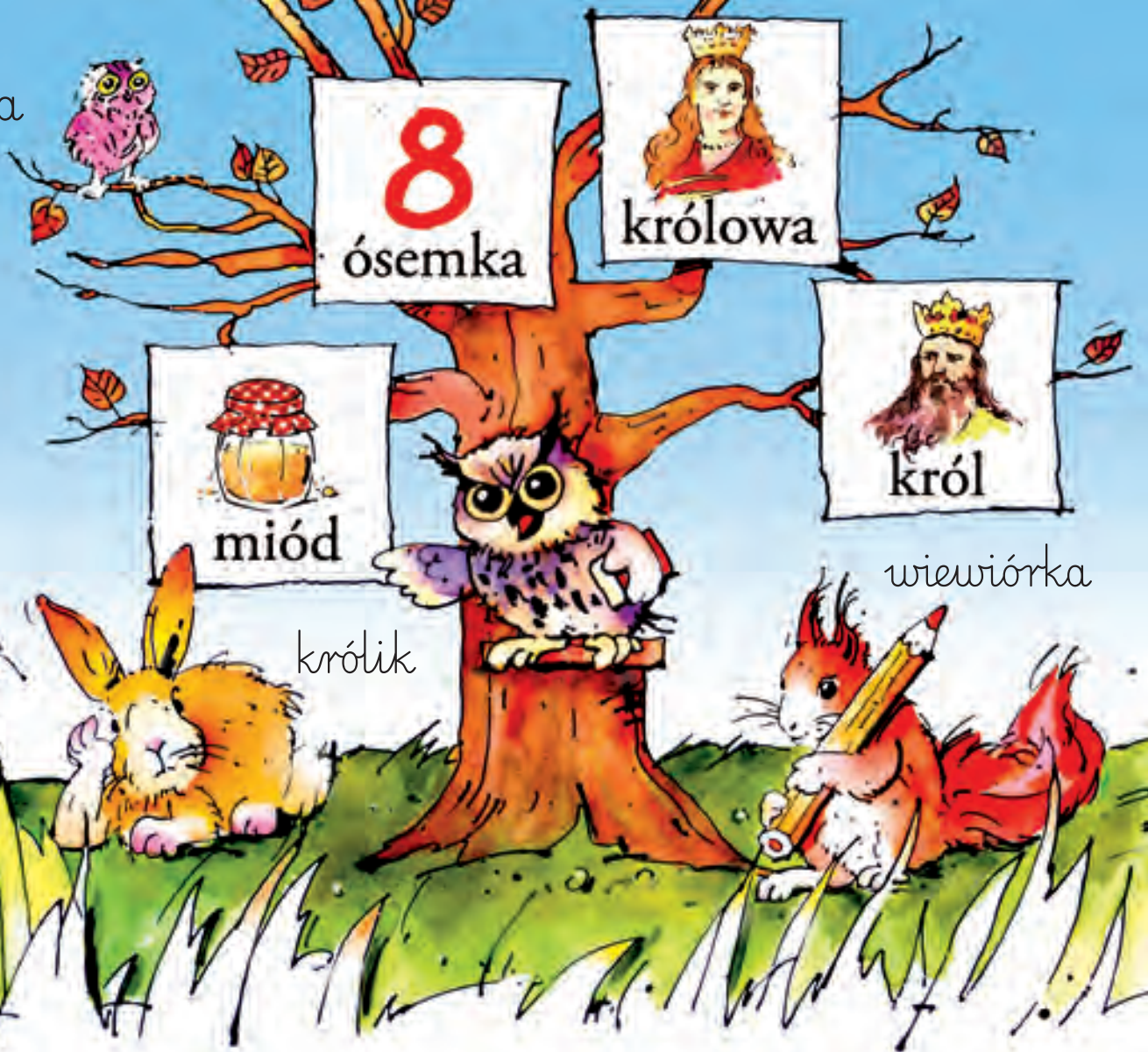
trójka
troje

miód
miody

lód
lody

3. Ułóżcie zdania z wybranymi wyrazami.

sówka

4. Odpowiedzcie na pytania.

• Rozwiążcie rebusy.

Jaki kolor ma wiewiórka?
 Ile jest królików?

(ZWRÓĆCIE UWAGĘ)

W różnych wyrazach słyszymy głoskę u.

Zapisujemy ją tak: **u** lub tak **ó**.

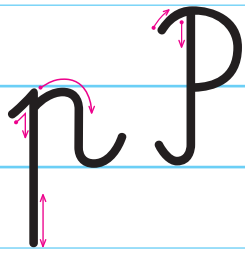
Jeśli nie wiesz, jak zapisać, pytaj.

 ~~ik~~

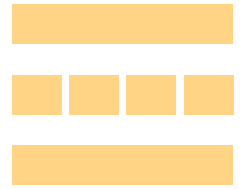
kró ski

s l=t

pP

park

Patryk

krople

stop

- Tato, jaki to ptak? – pyta Pola.
- To sójka – odpowiada tata.
- A to piórko sójki – mówi mama.
- A tam? – pyta Patryk.
- Tam sroka, a tam kos.
- A to jaki ptak? – pyta Pola.
- To jest sikorka – mówi mama.
- Sikora modra – dodaje Patryk.

1. Jak wyglądał park we wrześniu? Jak wygląda w listopadzie? Co się zmieniło?
2. Które ptaki odlatują na zimę z Polski? Które zostają? Które do nas wtedy przylatują?

Spacer w parku

sikorka

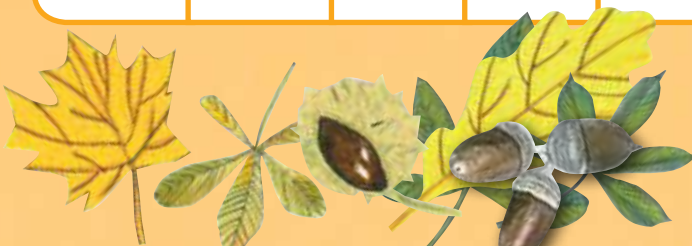
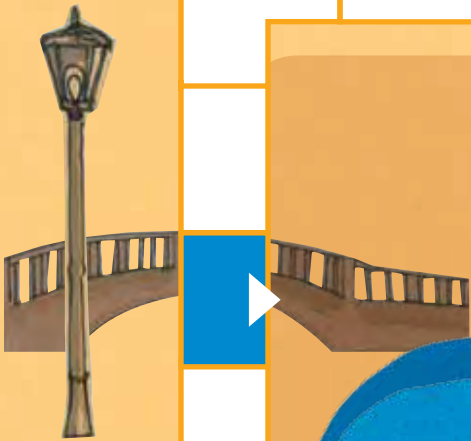
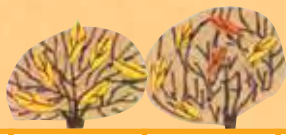
kos

sroka

sójka

Pola pyta i Patryk pyta.
Pola Pytalska i Patryk Pytalski.

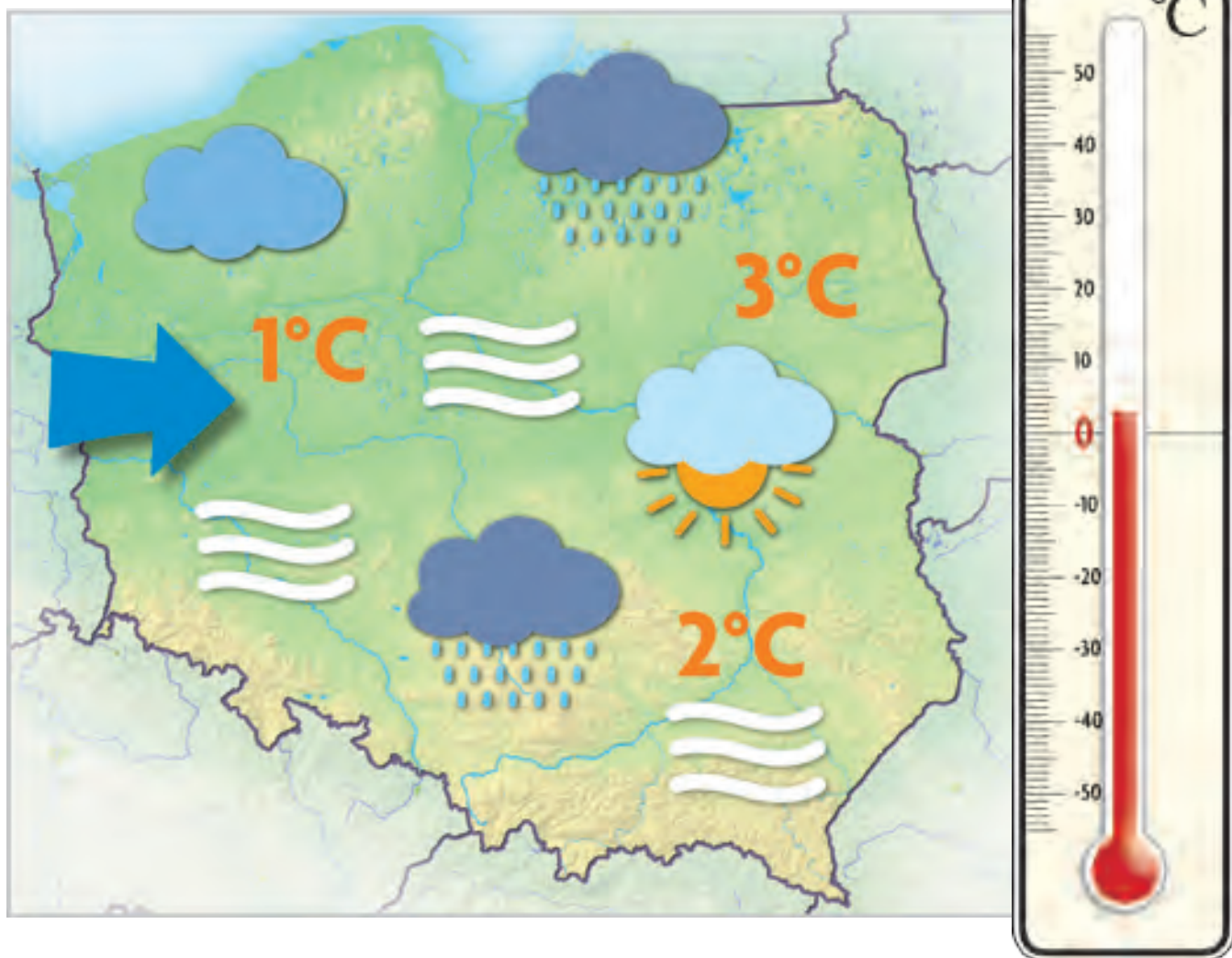
3. Posłuchajcie nagrań śpiewu wybranych ptaków.
4. Jak pomagamy ptakom przeżyć zimę?

1. Spacer po parku rozpocznij od bramy, a zakończ w wesołym miasteczku. Kiedy zatrzymasz się na kolorowym polu, opowiedz, co widzisz.
2. Wyrusz w drogę powrotną z wesołego miasteczka do bramy. Powiedz, co ciekawego mogłoby się wydarzyć podczas spaceru.
3. Wymyślcie zasady gry „Droga do wesołego miasteczka” i zagrajcie w nią.

Listopadowa pogoda

To mapa pogody. Prognoza na jutro.
Nadal pada i pada. Zimno.
Rano mgła i wiatr. Taki jest listopad.

1. To mapa pogody. Co oznaczają użyte na niej symbole?
2. Zaprojektujcie własne symbole charakteryzujące pogodę.
3. Obserwujcie przez tydzień pogodę i oznaczajcie ją w kalendarzu odpowiednimi symbolami.
4. Komu i do czego jest potrzebna prognoza pogody?

Listopadowa pogoda

1. Jak sądzicie, w którym słoiku woda dłużej pozostanie ciepła?

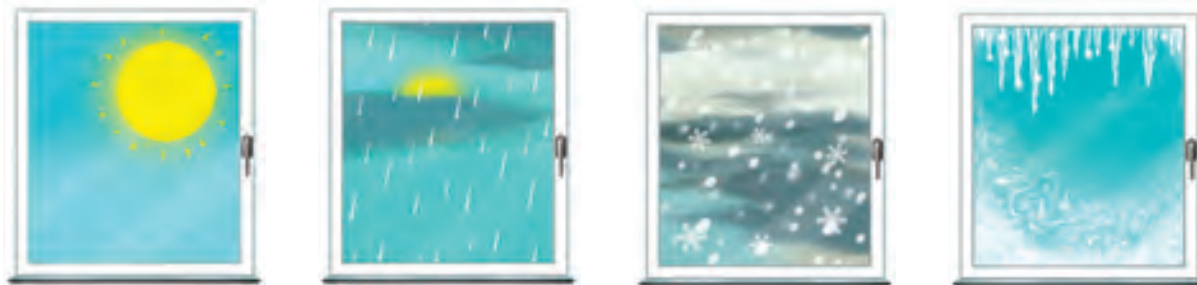

2. Jak sądzicie, w którym słoiku lód szybciej się roztopi?

- Sprawdźcie swoje przewidywania. Dlaczego tak się stało?

3. Z czym kojarzą się wam te obrazki?

4. Które ubrania zakładamy na jesienny spacer?

5. Dlaczego zwierzęta nie potrzebują ubrań?

słowa: Emilia Waśniowska
muzyka: Mariusz Matuszewski

Jesienne popołudnie

Kiedy nudzisz się paskudnie
w jesienne popołudnie,
bo w każdym kątku świata
chlupie deszcz.

Gdy ci smutno i niemrawo,
kiedy tęsknisz za zabawą,
wtedy możesz, wtedy możesz,
jeśli chcesz:

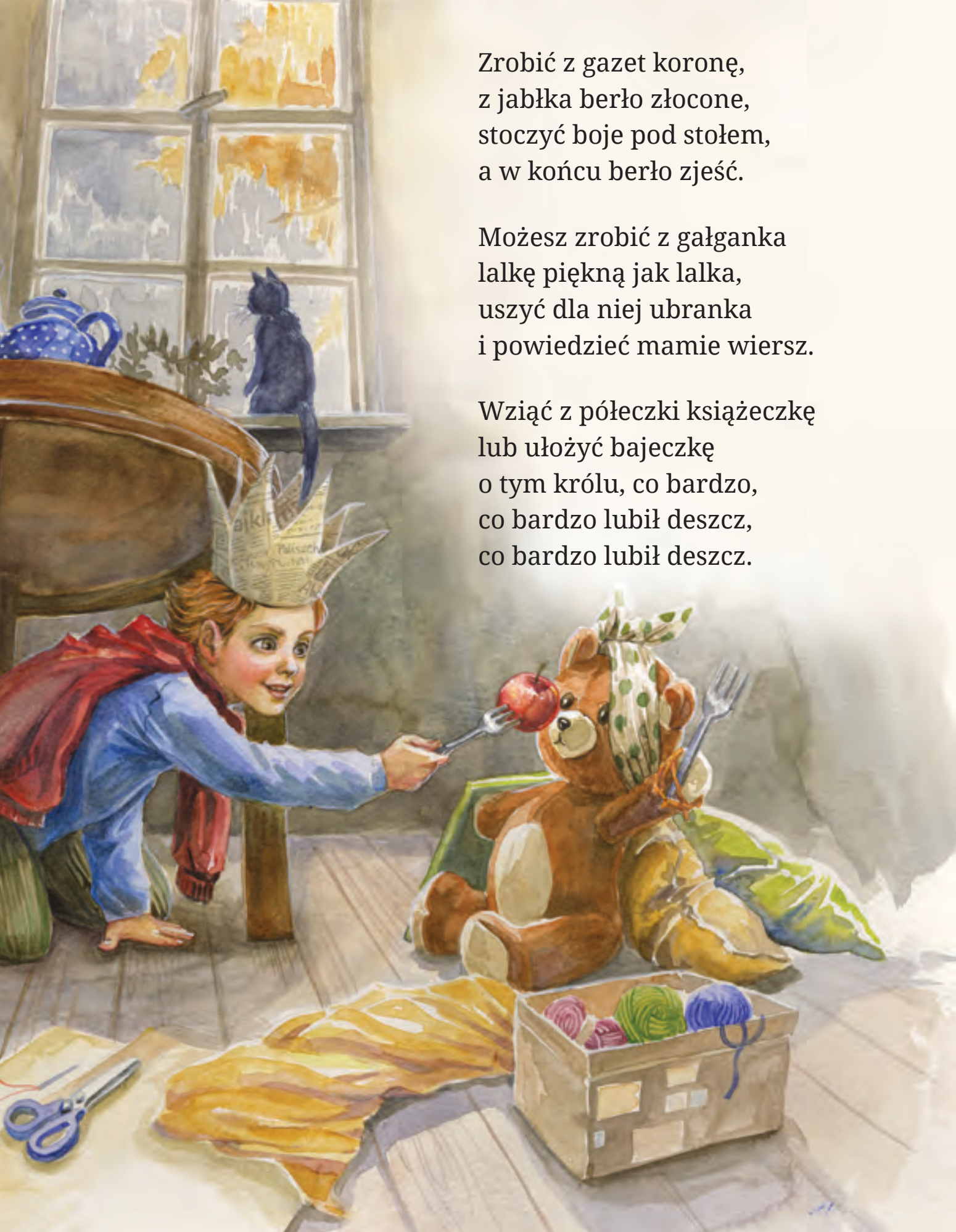
Krzesło zmienić w konika
ostro na nim pobrykać,
szukać skarbu w guzikach,
za króla przebrać się.

Zrobić z gazet koronę,
z jabłka berło złożone,
stoczyć boje pod stołem,
a w końcu berło zjeść.

Możesz zrobić z gałganka
lalkę piękną jak lalka,
uszyć dla niej ubranka
i powiedzieć mamie wiersz.

Wziąć z półeczki książeczkę
lub ułożyć bajeczkę
o tym królu, co bardzo,
co bardzo lubił deszcz,
co bardzo lubił deszcz.

W pracowni zagadek

1. Które to wiersze Jana Brzechwy? Dopasujcie tytuły do ilustracji.

Żaba

Katar

Smok

Żołądek

2. Które z wymienionych ptaków są bohaterami wierszy Jana Brzechwy?

Oto sroka, sójka, kos i sowa.

3. Mrówka i krokodyl to wyrazy składające się z różnych liter. Jakie inne wyrazy można ułożyć z tych liter? Napiszcie je.

4. Wybierzcie się do biblioteki. Wypożyczcie zbiory wierszy Jana Brzechwy.

Potrafię
pisać
wiele liter.

Rozpoznaję
niektóre
drzewa i ptaki.

Chętnie
układam
i rozwiązuję
zagadki.

Chętnie
bawię się
słowami.

Lubię rysować
i malować.

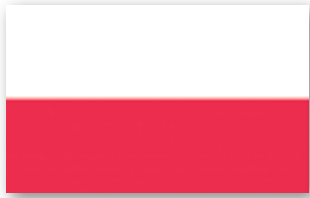

Wiem,
jak bardzo
jest potrzebna
woda.

Wiem,
jak bezpiecznie
przechodzić
przez jezdnię.

		Umiem słuchać innych i rozumiem, że mogę mieć inne zdanie.	
	Lubię doświadczenia przyrodnicze.		Zadaję pytania i poszukuję na nie odpowiedzi.
Lubię śpiewać i bawić się przy muzyce.		Chętnie pracuję w parach i grupach.	
	Przestrzegam klasowych zasad.		
Wiem, jakie rośliny i zwierzęta można spotkać w parku.		<ol style="list-style-type: none"> Oto wypowiedzi waszych koleżanek i kolegów z klasy 1 a. Zastanówcie się, co wy już wiecie, co potraficie. Czego jeszcze chcecie się nauczyć? 	

flaga

Rzeczpospolita Polska

godło

flaga
europejska

Rzeczpospolita Polska leży w Europie. Jest państwem członkowskim Unii Europejskiej. Stolicą Polski jest Warszawa, a hymnem – *Mazurek Dąbrowskiego*. Z Polską sąsiadują: Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina, Białoruś, Litwa i Rosja.

Dział 2

Dział 2

Jak poznajemy świat?

- 84-85 N – jak nos
- 86-87 Psy w naszych rodzinach
- 88-89 C – jak cytryna
- 90-91 Eksperymentujemy
- 92-93 Język migowy, alfabet Braille'a

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia

- 94-95 A – jak wąsy
- 96-97 Ę – jak gęsi
- 98-99 Zaułek słówek
- 100-101 Uroki zimy
- 102-103 Świąteczne przygotowania
- 104-105 Zima
- 106-110 Niespodziewany gość
- 108-109 Pachnące święta

Zegary odmierzają czas

- 110-111 Sylwester
- 112-113 Zegar i czas

Zimowe opowieści

- 114-117 ł - jak łopatką
- 118-119 B – jak bajka
- 120-121 Jedno życzenie
- 122-123 Kto porwał nos bałwana?
- 124-125 Bezpieczna zima

Zimowe dociekania

- 126-127 Planujemy wyprawę do lasu
- 128-129 Las zimą
- 130-131 Zimowe eksperymenty

W górach

- 132-133 Dawniej i dziś
- 134-135 G – jak góra
- 136-137 Gabrysia opowiada

W pracowni małego astronoma

- 138-139 Z – jak zegar
- 140-141 Globus
- 142-143 Układ słoneczny
- 144-145 Eksperymenty z balonami
- 146-147 Obserwujemy niebo

Dbamy o swoje zdrowie

- 148-149 Chory kotek
- 150-151 Mam katar
- 152-153 Jak dbać o zdrowie?
- 154-155 Kto nas leczy?
- 156-157 W pracowni zagadek

Co już potrafimy?

- 158-159 Co już potrafimy?

Edukacja polonistyczna

Edukacja społeczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja matematyczna

Obserwujemy niebo

Mama Zuzi pracuje w planetarium. Kosmos to jej pasja. Cały dom Zuzi wygląda jak obserwatorium. Są tam lunety i teleskop. Mama pokazuje Zuzi gwiazdy i planety.

– Mamo, co to jest? – pyta Zuzanka.

– To planeta Wenus. Tak jak Saturn, Mars i Merkury...

– I tak jak Ziemia, prawda? A są tam kosmici?

– Kto wie? – mówi zagadkowo mama.

– Z innej planety Ziemia na pewno wygląda jak ziarno psianki!

Jest noc. Zuzia ziewa. Lubi te wspólne nocne obserwacje. A mama lubi rozmowy z Zuzią. Niedawno rozmawiały o Wielkim Wozie.

- Gdzie pracuje mama Zuzi? Co to jest planetarium?
- Kto zajmuje się badaniem kosmosu?
- W bezchmurne wieczory obserwuje Księżyc. Po każdej obserwacji rysujecie, jak on wygląda.

66 67

Teksty zbudowane z kolejno wprowadzanych liter, napisane czarną czcionką.

Pytania, polecenia, inspiracje do aktywnego działania.

Niespodziany gość

Było dokładnie tak, jak powinno być na Gwiazdkę: padał śnieg, a w domu pachniało choinką. Piotrek pomagał nakrywać do stołu. Dwanastce talerzy? Zaczął liczyć gości. Ula z rodzicami, babcią i dziadkiem to pięć. Magda z Adasiem i tatą to osiem. On z rodzicami. Już miał sprząć o dodatkowe nakrycie, kiedy przypomniał sobie ostatnią Wigilię i jeden talerz za dużo... To dla niespodzwanego gościa – zabrzały mu w uszach słowa taty. Ale nikt obcy się wtedy nie zjawił.

Piotrek stanął przy oknie, obok dziewczynki. Przeglądały się gonitwie Pimpka za Szyprem.

– Dzieciaki, siadajcie – zaprosiła ich mama Piotra.

– Ojej, zobaczcie! – wykrzyknęła Magda.

Na podwórku pojawił się trzeci pies. Duży, kudłaty.

– Jak on tu wszedł? – zdziwił się tata Piotra.

Pimpka z Szyprem obwąchiwały go z rezerwą.

– Jak do was jechał, widziałam pana z takim psem przed jakimś sklepem, we wsi – powiedziała babcia Uli.

– Mate ma coś na obrzydliwym sprządku. – Piotrek wkładał już kurtkę.

– Wyjdźmy razem. Nie znasz go, synku. Wygląda na łagodnego, ale nigdy nie wiadomo. – Tata otworzył drzwi.

Powiało mrozem. Pies zamierzał ogniem, szczerząc na powitanie.

– Czy ty jesteś, bracie? – spytał wujek, a kudłaty podszedł, trącając go nosem w nogę.

– Jest numer telefonu! A on ma na imię Trys – ucieszył się Piotrek.

Nie minęło piętnaście minut, jak przez ich bramę zatrzymał się mały, niebieski samochód, z którego wyskoczył właściciel Trysa.

– Chyba pobiegł za zajęciem – tłumaczył. – Bardzo dziękuję i przepraszam za kłopot.

– Zapraszamy do stoła. – Na progu wyrosła mama. – Od kilku lat trzymamy dla pana miejsce. – Uśmiechnęła się. – Chyba że ktoś na pana czeka...

– Tak! – klasnął w rączki Adas i wszyscy się roześmiali.

Nasz niespodziany gość okazał się pisarzem. Wynajął w pobliżu domek, żeby w spokoju pracować. Może kiedyś napisze również o naszej wigilijnej wieczery?

- Jakie postacie występują w opowiadaniu? Kim okazał się niespodziany gość?
- W jaki sposób rodzina Piotra odświadcza witalności pań? Co jej w tym pomagają?
- Dlaczego przygotowując wigilijny stół, umieszczamy na nim dodatkowe nakrycie?
- Porozmawiajcie o tym, czym jest gościnność.

26 27

Opowiadania do słuchania i dyskusowania.

Bezpieczna zima

Ńoś kamizelkę lub opaskę odbłąskową.

Gdy jesteś świadkiem wypadku, zawiadom osobę dorosłą.

112

Zapamiętaj numer telefonu alarmowego!

- Opowiedzcie o zdarzeniu przedstawionym w formie historii obrazkowej.
- Jakie niebezpieczeństwo groziło dzieciom? Jak inaczej mogła się zakończyć taka zabawa?
- O czym należy pamiętać w trakcie zimowych zabaw?
- Przygotujcie plakat pod tytułem „Bezpieczeństwo zimą” lub napiszcie kodeks zabaw zimowych.

44 45

Teksty zwracające uwagę na bezpieczeństwo.

nN

n N

nos

Natalka

kanarek

bernardyn

Ten malutki kundelek to Nosek. Jest psem Natalki. Kanarek pani Aliny to Nutka. Trajkotka to kotka Leny. A tam stoi pan Jan Nowak. Kim jest pan Jan?

1. Co wiecie o zawodzie weterynarza? Czego jeszcze chcecie się dowiedzieć?
2. W jaki sposób psy pomagają ludziom? Jak ludzie pomagają psom?
3. Co to jest dogoterapia? Co to jest hipoterapia?
4. Dlaczego warto adoptować zwierzęta ze schroniska?
5. Pies ma doskonały węch, a kot – wzrok. Jakimi zmysłami posługuje się człowiek?

Psy w naszych rodzinach

Molo, pies Oli i Mai

Molo jest psem ze schroniska dla zwierząt. Przyniósł go do domu nasz tata, który tam pracuje. Okazało się, że kiedy tata zajmował się innymi psami, jedno ze szczeniąt niepostrzeżenie wgramoliło się do jego torby. Tata zorientował się dopiero przed furtką, że niesie niespodziewanego gościa.

Nosek, pies Natalki

Nosek ma bardzo dobry węch i wszędzie wtyka swój nos. Kiedyś umoczył go w masie czekoladowej i w całej kuchni pełno było czekoladowych odcisków jego nosa. Mama zaniepokoiła się, bo psom nie wolno jeść czekolady. Może spowodować zatrucie. Dowiedziałam się wtedy, że psa można rozpoznać po odcisku nosa, tak jak człowieka po odciskach linii papilarnych palców dłoni.

Dorka, towarzyszka Łucji

Dorka jest labradorką. To wspaniała, mądra i posłuszna suczka. Przeszła specjalne szkolenie dla psów opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Równo chodzi przy wózku, otwiera drzwi, podaje przedmioty, o które ją poproszę. Zawsze reaguje na mój głos.

Tropik, pies Darka

Tropik trafił do nas w smutnych okolicznościach. Pewnego dnia znaleźliśmy psa potrąconego przez samochód. Pojechaliśmy do weterynarza. Pies przeżył, a my wzięliśmy go do domu. Do dziś utyka, ale jest najwspanialszym psem na świecie.

Osoba, która dobrowolnie pracuje na rzecz innych i nie dostaje za to wynagrodzenia, to **wolontariusz**.

1. Opowiedzcie, w jaki sposób Tropik trafił do rodziny Darka.
2. Co przydarzyło się Noskowi?
3. Jak Dorka pomaga Łucji?
4. Porozmawiajcie o tym, co to znaczy dobrze opiekować się psem.
5. Dowiedzcie się, na czym polega praca wolontariusza w schronisku dla zwierząt.

c C

c C

cytryna

Celina

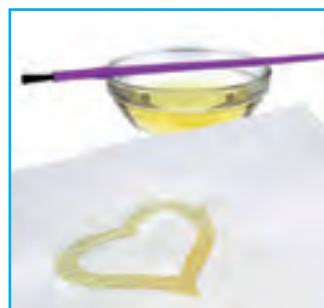

pajacyk

noc

Celina ma cytryny. Wyciska sok i maluje nim na kartce.
– Co tu jest namalowane? – pyta.
– Nic – odpowiada Karol.
Tata Celiny prasuje rysunek.
– I co? – dopytuje Karol, kiedy kartka jest uprasowana.
– Jest cyrk – mówi tata.
– I pajacyk! – dodaje Karol.
Potem takim cytrynowym atramentem Karol maluje noc.
A co namaluje tata?

1. Cytryna jest kwaśna. Jakie inne smaki znacie?
2. Napiszcie lub narysujcie coś cytrynowym sokiem.
Poproście dorosłego o uprasowanie kartki, kiedy rysunek wyschnie.
3. Narysujcie obrazek świecą lub kredką świecową. Potem zamalujcie całą kartkę farbą w ciemnym kolorze.
4. Do czego jeszcze można wykorzystać sok z cytryny?

Eksperymentujemy

1. Wytnijcie otwór w kartonie i podklejcie go przezroczystą folią. Nalejcie na folię trochę wody. Sprawdźcie, jak przez nią widać.

2. Pobawcie się w odgadywanie za pomocą węchu, co znajduje się w pojemniczkach.

Zmysły

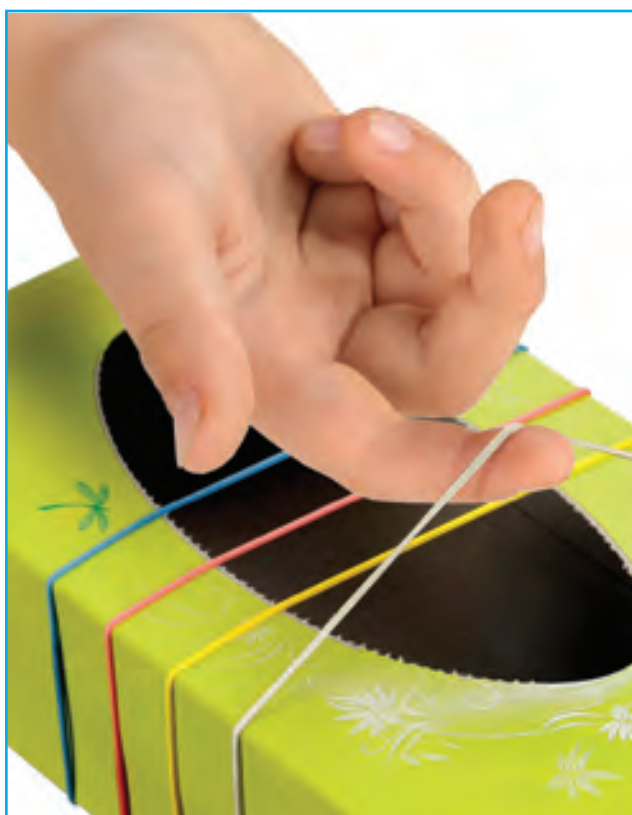

- 3.** Pobawcie się w parach. Jedna osoba zamyka oczy i stara się odgadnąć, iloma kredkami została dotknięta. Druga osoba dotyka jedną kredką lub dwiema kredkami równocześnie różnych miejsc na ręce osoby z pary. Na której części ręki najlepiej wyczuwamy dotyk?

- 5.** Posłuchajcie, co się stanie, kiedy szarpniecie gumkę naciągniętą na pudełku, a potem dotkniecie jej dłonią. Wykorzystajcie to doświadczenie do zaprojektowania własnego instrumentu muzycznego.

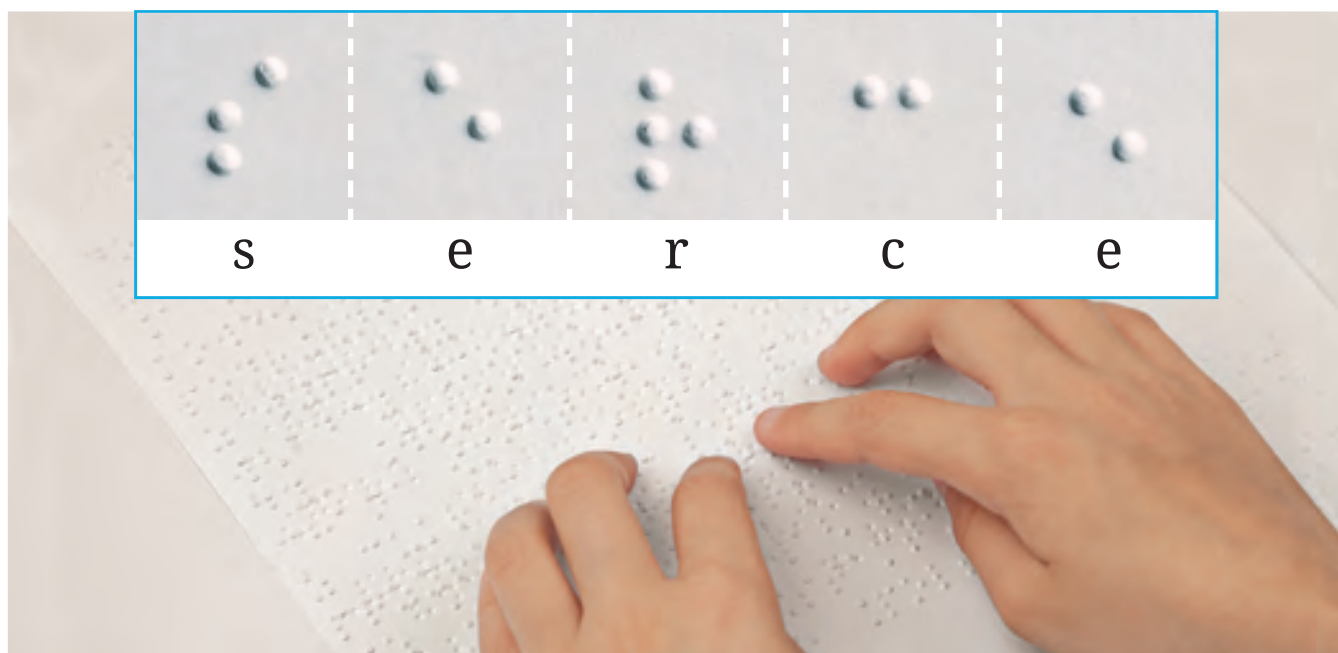
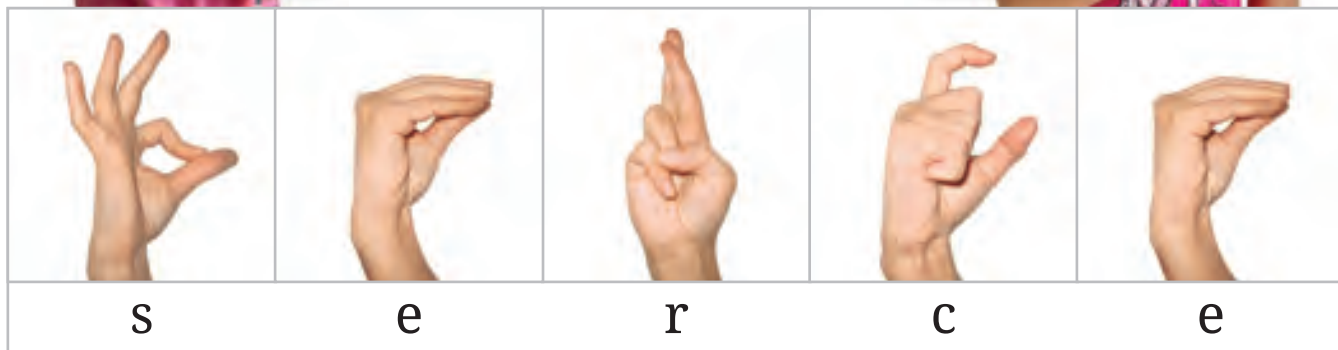

- 4.** Sprawdźcie, jak smakują różne produkty, kiedy nie możecie ich zobaczyć ani powąchać. Od czego zależy smak potraw?

Pilnuj pieska,
Natałko.

1. Natałka z mamą były w klubie „Mówimy Sercem”. Mama Natałki i jej znajomi są głusi. Porozumiewają się językiem migowym. Dowiedźcie się, co to jest język migowy.
2. Ala pokazuje słowo **witam** i słowo **serce**. Powiedzcie, co to znaczy „serdeczne powitanie”. Co oznacza „serdeczny uścisk dłoni”?
3. Jak czytają osoby, które nie widzą? Co to jest alfabet Braille’a? (czytaj: Brajla)

ą

ą

wąsy

gąski

wstążka

nawlekają
wycinają
dodają
lepią
rysują

• Rozwiążcie rebus.

Jola ma kolorowy papier, watę, farby i mazaki.

Co robi?

Mikołaja z wąsami.

Darek ma białą kartkę, słomki i piórka.

Co robi?

Gąskę.

1. Co dzieci wykorzystają do zrobienia zabawek na choinkę?
2. Jakie ozdoby choinkowe wykonały dzieci?
3. Zaprojektujcie ciekawe ozdoby na choinkę. Wytłumaczcie koleżance lub koledze, jak je zrobić.
4. Odszukajcie w tekście wyrazy z „ą”.

ę

ę

gęsi

węzełek

gęsie piórko

maluję
kleję
pakuję

Ola mówi: Mam kolorowy papier,
pióro, makaron, nitkę i kokardę.

Wycinam.

Kleję.

Mój tata ma
na imię Adam.
Na imieniny
dam mu laurkę.

• Rozwiążcie rebus.

pię

Mam makaron.

Maluję.

Nawlekam.

Pakuję.

Mam piękne makaronowe
korale dla siostry.
A co dam mamie?
Takie korale i wisiołek.

1. Jak sądzicie, jaki prezent sprawi rodzicom lub dziadkom większą radość: kupiony czy własnoręcznie przez was wykonany?
2. Przygotujcie samodzielnie prezenty dla swoich bliskich.
3. Dowiedzcie się, do czego służyło kiedyś gęsie pióro.

Maluję
kołędników.

1. Obejrzyjcie ilustrację, a potem przeczytajcie tekst.
Wskażcie wyrazy, w których występują **ą** lub **ę**.

To pan Jan Wąsik w swojej pracowni malarskiej.
Pan Jan ma wąsy. Jest ubrany w pelerynę i spodnie
w kratę. Maluje kołędników.
W lewej ręce ma paletę.
W kącie pracowni jest kot. Ma na imię Wąsaty.
I on ma wąsy.
W donicach na parapecie okna kwitną pelargonie.

2. Czy na wszystkie pytania możecie odpowiedzieć?

Co pan Jan ma w prawej ręce?
 Jak ma na imię sąsiadka pana Jana?
 Dokąd wybiera się sąsiadka pana Jana?

3. Popatrzcie na obraz przedstawiający kolędników.
 Odpowiedzcie na pytania.

Który kolędnik ma rękawice?
 Który kolędnik niesie turonia?

● Rozwiążcie rebus.

ki

(ZASTANÓWCIE SIĘ)

Co by było, gdyby z polskiego alfabetu zniknęły litery **ą**, **ę**?
 Jak brzmiałyby słowa: gąski, bąk, gęsty, węzelek?

słowa: Marcin Przewoźniak
muzyka: Mariusz Matuszewski

Uroki zimy

Czy już wszyscy usłyszeli?
Świat od rana chodzi w bieli.
Co się stało? Co się stało?
Kto tak przebrał go na biało?
Wszyscy w szkole się cieszymy,
bo to chyba sprawka zimy,
bo to chyba sprawka zimy!

Ref: Zima wcale nie jest zła,
ona z nami w śnieżki gra.
Zimą smutno? Ależ skąd!
Zima niesie zapach świąt.
Bim-Bom, Bim-Bam-Bom!
Bim-Bom, Bim-Bam-Bom!

Świąteczne przygotowania

Tata i Celina są na rynku. Kupują upominki.

– Kupimy dla mamy te korale? Są takie piękne – mówi Celina.

– Kupmy korale i klipsy – proponuje tata.

– A co damy panu Cyryłowi? – pyta Celina.

– Panu Cyryłowi kupimy stroik.

- Tato, zaprosimy go do nas w Wigilię? Lubię, gdy jest z nami. I on nas lubi.
- Zaprosimy. Nie zostawimy go samego. Mama ulepi pierogi z kapustą, a ja upiekę makowiec. Babcia zagra na pianinie kolędy – odpowiada tata.
- A ja sama zrobię prezent dla pana Cyryla.

1. Jakie upominki kupują tata i Celina?
2. Opowiedzcie o najważniejszych świątach, które są obchodzone w waszych rodzinach.
3. Czy wszyscy obchodzą święta Bożego Narodzenia?
4. W jaki sposób możemy pomagać osobom starszym, samotnym?

Józef Czechowicz

Zima

Pada śnieg, prószy śnieg,
wszędzie go nawiało.

Dachy są już białe.

Na ulicach biało.

Strojne w biel,
w srebrny puch,
latarnie się wdzięczą.

Dzyń, dzyń, dzyń, dzyń.

Dzwonki sanek brzęczą.

Pada śnieg, prószy śnieg,
bielutki jak mleko.

W sklepach gwar,
w sklepach ruch:

– Gwiazdka niedaleko!

Jeszcze dzień,
jeszcze dwa,

chłopcy i dziewczynki!

Będą stać niby las
na rynku choinki...

1. Zamknijcie oczy i posłuchajcie wiersza. Otwórzcie oczy, a następnie namalujcie obrazek na podstawie swoich wyobrażeń.
2. Porównajcie swoje prace z ilustracją w podręczniku.
3. Wyobraźcie sobie, że znaleźliście się w środku ilustracji, która nagle ożyła. Co widzicie, słyszycie i czujecie?

Anna Onichimowska

Niespodziewany gość

Było dokładnie tak, jak powinno być na Gwiazdkę: padał śnieg, a w domu pachniało choinką. Piotrek pomagał nakrywać do stołu. Dwanaście talerzy? Zaczął liczyć gości. Ula z rodzicami, babcią i dziadkiem to pięć. Magda z Adasiem i tatą to osiem. On z rodzicami. Już miał spytać o dodatkowe nakrycie, kiedy przypomniał sobie ostatnią Wigilię i jeden talerz za dużo. „To dla niespodziewanego gościa” – zabrzmiały mu w uszach słowa taty. Ale nikt obcy się wtedy nie zjawiał.

Piotrek stanął przy oknie, obok dziewczynek. Przyglądały się gonitwie Pimpka za Szyprem.

– Dzieciaki, siadajcie – zaprosiła ich mama Piotrka.

– Ojej, zobaczcie!!! – wykrzyknęła Magda.

Na podwórku pojawił się trzeci pies. Duży, kudłaty.

– Jak on tu wszedł? – zdziwił się tata Piotrka.

Pimpek z Szyprem obwąchiwały go z rezerwą.

– Jak do was jechaliśmy, widziałam pana z takim psem przed jakimś sklepem, we wsi – powiedziała babcia Uli.

– Może ma coś na obroży, sprawdzę. – Piotrek wkładał już kurtkę.

– Wyjdziemy razem. Nie znasz go, synku. Wygląda na łagodnego, ale nigdy nic nie wiadomo. – Tata otworzył drzwi.

Powiało mrozem. Pies zamierdał ogonem, szczekając na powitanie.

– Czyj ty jesteś, bracie? – spytał wujek, a kudłaty podszedł, trącając go nosem w nogę.

– Jest numer telefonu! A on ma na imię Irys – ucieszył się Piotrek.

Nie minęło piętnaście minut, jak przed ich bramą zatrzymał się mały, niebieski samochód, z którego wyskoczył właściciel Irysa.

– Chyba pobiegł za zającem – tłumaczył. – Bardzo dziękuję i przepraszam za kłopot.

– Zapraszamy do stołu. – Na progu wyrosła mama. – Od kilku lat trzymamy dla pana miejsce. – Uśmiechnęła się. – Chyba że ktoś na pana czeka...

– Tak! – klasnął w ręczki Adaś i wszyscy się roześmiali.

Nasz niespodziewany gość okazał się pisarzem. Wynajął w pobliżu domek, żeby w spokoju pracować. Może kiedyś napisze również o naszej wigilijnej wieczerzy?

-
1. Jakie postacie występują w opowiadaniu? Kim okazał się niespodziewany gość?
 2. W jaki sposób rodzina Piotrka odszukała właściciela psa? Co jej w tym pomogło?
 3. Dlaczego przygotowując wigilijny stół, umieszczamy na nim dodatkowe nakrycie?
 4. Porozmawiajcie o tym, czym jest gościnność.

Małgorzata Strzałkowska

Pachnące święta

Już za oknem gwiazda błyszczy
i rodzina już się zbiera,
a tak pachnie dookoła,
że aż wszystkim dech zapiera!

Pachną grzyby i kapusta,
mandarynki i pierniki,
śliwki, śledzie, barszcz czerwony,
pomarańcze i goździki...

Wystrojona choineczka
kolorami lśni wesoło
i roztacza zapach lasu...
Ach, jak pięknie pachnie wkoło!

Wśród zapachów wigilijnych
płyną w śnieżną dal życzenia
ciepłych, zdrowych i wesołych
świąt Bożego Narodzenia...

1. Odszukajcie na zdjęciu: ① goździki, ② korę cynamonu, ③ łaskę wanilii, ④ kardamon, ⑤ anyż, ⑥ gałkę muszkatołową, ⑦ rodzynki, a następnie suszone owoce: ⑧ figi, ⑨ daktyle, ⑩ śliwki, ⑪ morele.
2. Z czym kojarzą się wam zapachy sosny i jodły?

Sylwester

Wszyscy zasiedli przed telewizorem.

– Protestuję! – powiedziała mama. – To nie jest zwyczajny wieczór! –
I wyłączyła telewizor. Zaległa cisza.

– Jest tyle fajnych filmów! – skrzywił się Kuba.

– To co będziemy robić? – spytał ostrożnie tato.

– Dawno niczego razem nie czytaliśmy! – Mama zbliżyła się
do biblioteczki. – Wybierzmy jakąś wesołą książkę.

Każdy chciał inną i zrobiło się okropne zamieszanie. Tato zaklaskał.

– Zamiast czytać, możemy sami coś napisać!

– My? – pisnęła Zosia.

– Świetnie! – ucieszyła się mama. – Będziemy wspólnie wymyślać,
a tato nam to spisze. I zaczęła:

– Dawno, dawno temu wśród skał mieszkał
góral. Nazywał się Stary Rok... – zawiesiła głos,
wodząc wzrokiem po dzieciach.

– Kiedyś uciekły mu dwie owce i rzucił się
w pościg – Antek zachichotał. – A reszta owiec
pobiegła za nim.

– Zbiegli z góry – włączył się Wojtek. – Patrzą,
a tam statek kosmiczny.

Teraz już roześmiali się wszyscy, a tato podniósł
rękę na znak, że się zgłasza.

– Nie widziałeś moich owiec? – spytał góral
kosmitę. Wcale się go nie przestraszył, bo tak dawno nie widział
ludzi, że prawie zapomniał, jak wyglądają.

– Nie – odpowiedział kosmita – ale wsiadajcie, to ich poszukamy.

– I do statku wylądowało się całe stado,
bo to był statek z gumy! – wykrzyknął Kuba.

– Góral myślał, że pojazd wzniesie się
w powietrze, ale nic z tego! Wypuścił
z podwozia całe mnóstwo nóg i jak stonoga
biegł przed siebie – wymyśliła mama.

– Aż trafił nad rzekę – powiedziała Zosia,
a tato pogłaskał ją po głowie i opowiadał dalej:

– Po drugiej stronie rzeki siedział inny góral, który nazywał się
Nowy Rok, a obok niego pasły się owce-uciekinierki.

– Zapraszam wszystkich na tort noworoczny! – zawołała mama. –
Zbliża się północ!

– Tak powiedział Nowy Rok? – zdziwił się Wojtek.

– Bardzo możliwe. – Mama się uśmiechnęła. – Ale naprawdę
za chwilę będzie dwunasta!

-
1. Jakie pomysły na spędzenie sylwestra miała rodzina Wojtka?
 2. Wymyślcie dalszy ciąg rodzinnej opowieści o Starym i Nowym Roku.
Zilustrujcie ją.
 3. Opowiedzcie sobie w parach o waszej nocy sylwestrowej.
 4. Poszukajcie informacji o tym, jak się spędza Nowy Rok w różnych krajach.

słowa: *Maria Lorek, Włodzimierz Porębski*

muzyka: *Mariusz Matuszewski*

Zegar i czas

Tik i tak. Tik i tak.

Któż to spieszy się aż tak?

Każde tik i każde tak
daje ludziom ważny znak.

Jest godzina na śniadanie,
na zabawę, na czytanie.
I we śnie biegną godziny,
bo czas nie śpi, gdy my śpimy.

Bo czas płynie niczym rzeka,
wciąż do przodu, nie narzeka
na brak czasu, na spóźnienie,
na zbyt krótkie okamgnienie.

Tik i tak. Tik i tak.

Taki rytm w zegarze gra.

W równym rytmie tak od lat
słyszeć, jak jest stary świat.

1. Porozmawiajcie o tym, jak spędzacie wolny czas.
2. Jak rozumiecie słowa: „czas płynie”, „czas biegnie”?
3. Wymyślcie w grupach „zegarową melodię”.
4. Popatrzcie na plakaty i ogłoszenia zamieszczone obok. O czym one informują? Co by było, gdyby nie było na nich dat ani godzin?

Koncert
orkiestry dziecięcej
od 9.00 do 10.00
12 lutego
Miejsce: Dom Kultury

We wtorek sklepik
GROSIK
otwarty tylko
od 8.00 do 12.00

UWAGA!
Kółko piłkarskie
w sobotę 3 lutego
od 8.00 do 10.00
Trener

Polecamy programy TV

- 7.00 – 8.00 Turystyka górską
- 8.00 – 9.00 Program rozrywkowy
- 9.00 – 10.00 Sport
- 10.00 – 11.00 Bajka

**Klub
języka angielskiego**
English Club
wtorki od 10.00 do 12.00

Poznaj tajemnice kosmosu
Wyjazd do
PLANETARIUM
28 stycznia
WYJAZD – 7.00 POWRÓT – 12.00
Zapisy u pani Ani

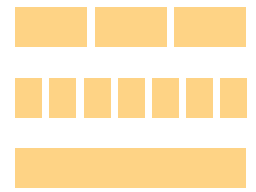
Sto lat Karolu!
Twoja klasa
Ia

ł Ł

ł Ł

łopatka

Łucja

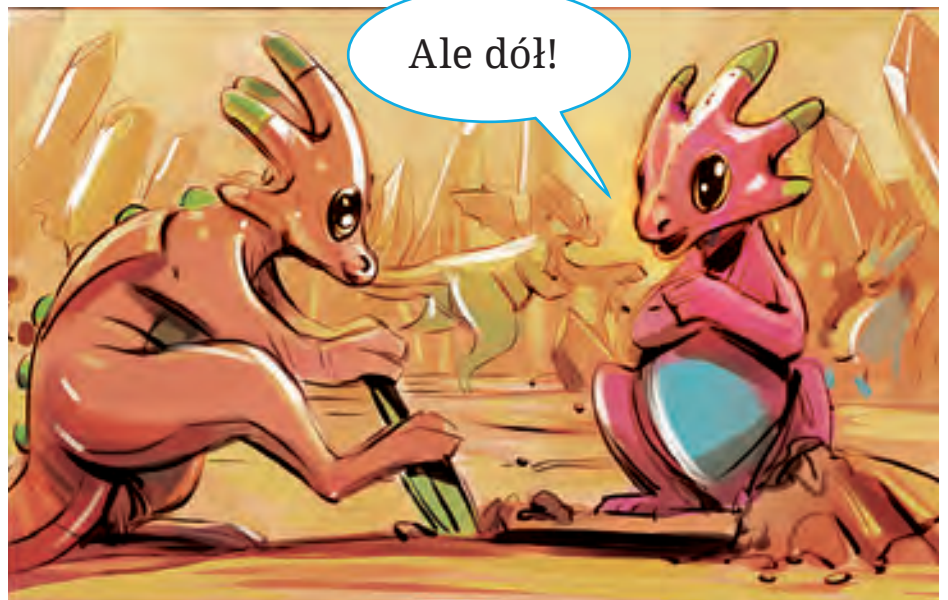
dołek

dół

• Rozwiążcie rebus.

sa

Ale dół!

Ojej! Wpadła mi tam łopatka

Kopałem dół
i odkryłem to!

Jakie ładne!

Co to?

Spytamy
mame!

O, są moje małe smoki.
Mam dla was sałatkę.

Mamo,
co to jest?

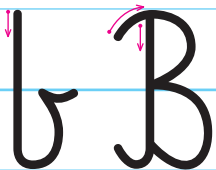

1. Przypomnijcie sobie historię o smokach z pierwszej części podręcznika.
2. Dokąd mogły polecieć smoki? Ułóżcie dalszy ciąg tej historyjki.
3. Jaką inną czarodziejską moc mogłaby mieć znaleziona łuska?
4. Wymyślcie przedmiot, który ma magiczne właściwości. Narysujcie go albo wykonajcie z dowolnych materiałów. Opowiedzcie o nim.

b B

bajka

Bartek

rybak

gołąb

Była sobie starowinka, która miała wielki nos, latała na miotle i lubiła bajki. W swoim cukierkowym domku pod miastem spisała wiele tomów bajek. Nowe bajki opowiadali jej rudy kot Barnaba, biały kruk Albin i ryby w stawie.

Pewnego razu do jej domku zapukali Beata i Kuba.

– Którędy do miasta? – zapytał Kuba.

– Powiem wam w zamian za nową bajkę – odparła starowinka.

Beata i Kuba proponowali rozmaite historie, ale ona je znała.

1. Jakie są wasze ulubione bajki? Porozmawiajcie o tym w klasie.
2. Zapytajcie w bibliotece szkolnej o ciekawe baśnie, zwane również bajkami dla dzieci. Wypożyczcie książkę z baśniami.
3. Wymyślcie bajkę o Babie-Jadze.
4. Narysujcie ilustrację do wymyślonej przez siebie bajki.

O rybaku i złotej rybce, o Jasiu i Małgosi, o gołębiu i mrówce.

– A bajka o tym, jak zła Baba-Jaga została zaklęta w kamyk? – spytała nagle Beata.

Tego starowinka nie знаła. Historia była smutna, ale piękna. Starowinka otarła łzę z oka.

– Biedna ta Baba-Jaga. I ja jestem Babą-Jagą, ale całkiem inną. Zawiozę was do miasta na mojej miotle. I tak zrobiła.

Justyna Bednarek

Jedno życzenie

Iza i Franek siedzieli w pokoju, zastanawiając się, co robić w taką pluchę.

– Zajrzyjcie na strych – zaproponowała babcia – wasz pradziadek zgromadził tam kolekcję staroci...

Dziociom rozbłysły oczy: strych, starocie – te słowa zapowiadały dobrą zabawę. Dziadek dał im latarkę.

Na strychu pajęczyny pokrywały półki pełne dziwnych rzeczy.

– Co to? – zaciekawiała się Iza, sięgając po metalowy przedmiot.

– To tara! – zawołał Franek. – A wiesz, do czego służyła? Do prania!

Pocierało się o nią namoczony materiał i brud schodził nawet bez proszku!

– A to? – Franek wskazał na pudło z ogromnym lejkiem.

– To gramofon do słuchania płyt. Używano go, gdy nie było jeszcze płyt kompaktowych ani mp3.

– Ale to stare! – Chłopiec wyciągnął z kąta zakurzoną butelkę, lekko ją przetarł i... ojej! Nie zgadniecie, co się stało! Ze środka wydobyła się różowa mgła, a po chwili przed dziećmi stanął dżin, zupełnie jak z bajki!

– Co za ulga! – zawołał. – Siedziałem tu przez sto lat i okropnie zdrętwiały mi nogi. Dziękuję, że mnie wypuściliście, w nagrodę spełnię wasze życzenie! No, co mam wyczarować? Może latający dywan, który przeniesie was na koniec świata? Albo na Księżyc?

– Do tego służą samoloty i rakiety kosmiczne – zauważyła Iza.

– To magiczny syrop, który zmniejszy was do rozmiaru pchełki!

– Przez mikroskop można widzieć świat oczami pchły – Franek nie był przekonany.

– Za długo siedziałem w butelce, wszystko już zostało wymyślone!

Czego wam w takim razie potrzeba?

– Spraw, dżinie, żeby ludzie byli dla siebie dobrzy i życzliwi – poprosiła Iza.

- Umiem wyczarowywać tylko magiczne przedmioty – dzin się zasepił.
- Szkoda, bo chciałem cię prosić o dobry humor. Rozpylałbym go, gdy mama woła: „Co to za bałagan!” – Franek się uśmiechnął.
- To załatwię ci maszynę do łykania kurzu!
- Dziękuję, mam już odkurzacz.
- Dzieci, wymyślcie coś – głos dzina brzmiał błagalnie. – Jeśli nic nie wyczaruję, będę musiał wrócić do butelki już na zawsze, a jest taka ciasna!
- Wiem! – Iza klasnęła w dłonie. – Wyczaruj wielką butlę, w której nie będą ci drętwieć nogi!

Uradowany dzin powiedział: „Abrakadabra” i na strychu stanęła ogromna butla. Ale zanim w niej zniknął, szepnął:

- Jednak udało mi się wyczarować porcję życzliwości...

Dzieci w pierwszej chwili nie zrozumiały, o co mu chodzi.

A wy rozumiecie?

Kto porwał **NOS** bałwana?

Wokół całkiem biało. To dobra pora na sanki.

– Piotrek! Piotrek!

Kto to? To Julka woła Piotrka.

Piotrek prędko wkłada buty i kurtkę.

– Ulepimy bałwana? – pyta Piotrek.

– Dobry pomysł! A potem wypróbujemy sanki.

Prawie cały rok stały w stodole – mówi Julka.

Piotrek i Julka idą z sankami na górkę.

Tam lepią bałwana.

– Nazwiemy go Onufry – proponuje Piotrek. –

Takie imię pasuje do grubego bałwana!

– Stój tu spokojnie, Onufry, a ja i Piotrek

wypróbujemy sanki – mówi Julka.

Fruuuuu! Ale jazda! I drugi raz, i znowu!

Ale co to?! Kto porwał nos bałwana?!

Piotrek i Julka wypatrują łobuza.

– Mam cię! – woła Piotrek, wskazując na rudy ogonek na jodle.

1. Opowiedzcie o przygodzie Julki i Piotrka na podstawie obrazków.
2. Wymyślcie podpisy do każdego obrazka.
3. Czy przydarzyła się wam zimowa przygoda? Jeśli tak, to opowiedzcie o niej koleżankom i kolegom.
4. Zaproponujcie ciekawe zimowe zabawy.

Bezpieczna zima

Zjeżdżaj z górki z daleka od jezdni.

Ślizgaj się tylko w miejscach do tego przeznaczonych.

Pamiętaj, żeby w czasie jazdy na nartach mieć na głowie kask.

Noś kamizelkę lub opaskę odblaskową.

Gdy jesteś świadkiem wypadku, zawiadom osobę dorosłą.

Zapamiętaj numer telefonu alarmowego!

112

1. Opowiedzcie o zdarzeniu przedstawionym w formie historyjki obrazkowej.
2. Jakie niebezpieczeństwo groziło dzieciom? Jak inaczej mogła się zakończyć taka zabawa?
3. O czym należy pamiętać w trakcie zimowych zabaw?
4. Przygotujcie plakat pod tytułem „Bezpieczeństwo zimą” lub napiszcie kodeks zabaw zimowych.

Dokąd?

Kiedy?

W jakim celu?

Planujemy wyprawę.

Dokąd? Do lasu.

Kiedy? Ustalamy termin – we wtorek.

Co wkładamy do plecaka? Lupe, lornetkę i aparat.

Kto?

cała klasa
pani Ania
mama Bartka
tata Lucji

Co wkładamy do plecaka?

1. Zaplanujcie wyprawę do lasu lub parku. Zastanówcie się, dlaczego warto planować.
2. Porozmawiajcie o tym, jak należy się zachowywać w lesie.
3. Co robiliście w trakcie wyprawy? Co zaobserwowaliście?
Kogo spotkaliście? Czego można się dowiedzieć od leśniczego?
4. Zaprezentujcie rodzicom i dziadkom zdjęcia i rysunki z wyprawy.

Las zimą

gil

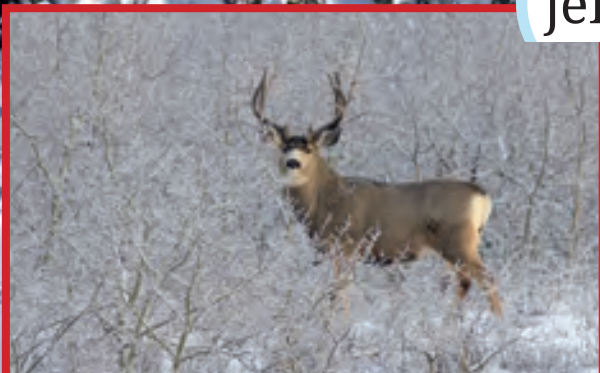
wiewiórka

wilk

jeleń

paśnik

dzięcioł

zając

lis

dziki

1. Zimą zwierzętom trudniej zdobyć pożywienie.
W jaki sposób pomaga im leśniczy? Co to jest paśnik?
2. Które leśne zwierzęta zapadają w sen zimowy? Jakie mają legowiska?

Zimowe eksperymenty

Co się dzieje z balonem na mrozie?

Przygotowujemy: balony, kawałki sznurka lub miary krawieckie.

1. W ciepłym pomieszczeniu nadmuchajcie balony. Zmierzcie je w najszerszym miejscu sznurkiem lub miarą krawiecką i zaznaczcie albo zapiszcie wynik pomiarów.
2. Następnie wyjdźcie z balonami na mróz. Po kilku minutach zmierzcie je w taki sam sposób. Co zaobserwowaliście?

Jak działa sól na śnieg?

Przygotowujemy: tacę, sól i śnieg.

Nałóżcie trochę śniegu na tacę.

Posypcie śnieg solą i pozostawcie na mrozie. Obserwujcie, co będzie się działo ze śniegiem.

Jak działa sól na rośliny?

Przygotowujemy: dla każdej grupy – 2 cebule, 2 doniczki z ziemią i 2 szklanki wody (do jednej z nich wsypcie 2 łyżki soli).

W grupach sprawdźcie, jak na rośliny działa słona woda. Zasadźcie 2 cebule, każdą w oddzielnej doniczce. Jedną cebulę podlewajcie czystą wodą, a drugą – wodą z solą. Porównajcie w klasie wyniki swoich doświadczeń.

- Zastanówcie się, jak działa na środowisko posypywanie ulic solą.

Ciepła czy zimna woda?

Przygotowujemy: kilka kostek lodu, 3 miski z wodą o różnej temperaturze – bardzo ciepłą, zimną i letnią.

1. Do pierwszej miski wlejcie bardzo ciepłą wodę.
Do drugiej wlejcie zimną wodę i wrzućcie do niej kostki lodu.
Do trzeciej wlejcie letnią wodę.
2. Włóżcie jedną dłoń do zimnej wody, a drugą do ciepłej.
Pozostawcie dłonie w wodzie przez kilka chwil.
3. Potem obydwie dłonie włóżcie równocześnie do letniej wody.
 - Co odczuwacie? Jaka jest woda, do której włożyliście równocześnie obie dłonie?

Co się stało z moją dłonią?

Przygotowujemy: naczynie z zimną wodą i kostkami lodu, ręcznik, kilka spinaczy biurowych.

1. Do naczynia z wodą i lodem włóżcie dłoń.
Policzcie wolno do 20, a następnie wyjmijcie dłoń i wytrzyjcie ją.
2. Spróbujcie szybko zebrać ze stołu rozsypane spinacze.
 - Czy łatwo było wykonać to zadanie? Jak myślicie, dlaczego?

Dawniej

1. Czym różnią się kuchnie przedstawione na ilustracjach?
W czym są do siebie podobne?
2. Wskażcie: piec kaflowy, żelazko na duszę, samowar, tarę, lampę naftową.
3. Z których przedmiotów, używanych dawniej, korzystamy również dzisiaj?
4. Dowiedzcie się, jak ludzie oświetlali swoje domy, zanim wynaleziono lampę naftową. W jaki sposób dawniej prali ubrania?

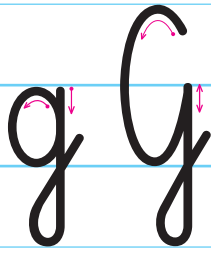

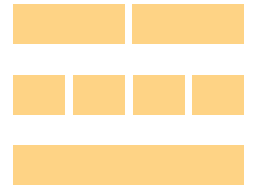
Dziś

5. Jak należy w bezpieczny sposób korzystać z urządzeń elektrycznych?
6. Co by było, gdyby na świecie zabrakło energii elektrycznej?
7. Zapytajcie babcię lub dziadka, jak wyglądały ich domy, kiedy byli dziećmi.
8. Podajcie przykłady urządzeń, które ułatwiają człowiekowi życie.
9. Jak rozumiecie powiedzenie: „Potrzeba jest matką wynalazków”?
Wymyślcie urządzenie, które przydałoby się wam w domu.

g G

góra

Gabrysia

rogal

róg

Mrok otula górskie stoki.

W góralskim domu góral dokłada
kawałki drewna do kominka.

To pan Bogdan Górski.

Lecą iskry, w domu jest miło.

Góralka, pani Magda Góraska, stawia
na stole rogal, mleko i oscypki.

– Kolacja! – prosi do stołu.

Obok kołyski małego Ignacego
merda ogonem pies Gagatek.

Po kolacji tata Ignacego gra
kołysankę, a mama tuli synka do snu.

– Aaa, pieski dwa – nuci mama.

– Ooo, owiec sto – grubym głosem
wtóruje tata.

góra

górski

góral

góralski

góralka

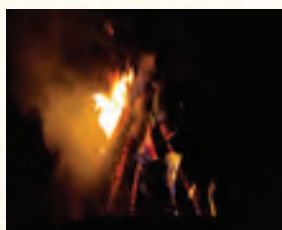
1. Do którego fragmentu tekstu nawiązuje ilustracja?
2. Posłuchajcie różnych kołysanek. Wymyślcie melodię do kołysanki, którą zaśpiewali Ignacemu mama i tata.
3. Przeczytajcie wyrazy, które tworzą rodzinę wyrazu **góra**.
Dlaczego można je nazwać rodziną wyrazów?
4. Jakie wyrazy utworzą rodzinę wyrazu **dom**?

Ferie w górach

Wróciłam w piątek. Byłam u pani Magdy i pana Bogdana. Oboje mówią gwaraą góralską. Są ratownikami górskimi i grają w kapeli góralskiej. Pan Bogdan wiele mi o tym opowiadał. Oglądałam Morskie Oko i Giewont. Wiem, co to jest:

gawra

watra

oscypek

smrek

Giewont

kapela góralska Małe Trebunie-Tutki

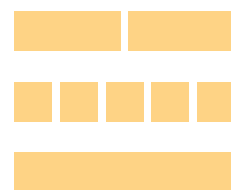
1. Co wiecie o górach? Czego jeszcze chcecie się dowiedzieć?
2. Na podstawie zdobytych informacji przygotujcie w grupach album o górach.
3. Na czym polega praca ratowników górskich? Dowiedźcie się, jak brzmią pełne nazwy instytucji, zastępowane skrótowcami GOPR i TOPR.
4. Poszukajcie w bibliotece legend związanych z górami.
5. Posłuchajcie muzyki góralskiej. Zatańczcie góralski taniec.

z Z

z Z

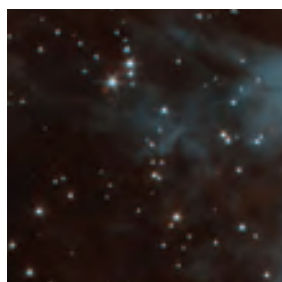

zegar

Zuzanka

Załoga statku „Zdobywca gwiazd” jest gotowa do startu.

gwiazdy

... dwa, jeden, zero – START!

Jest dwunasta w południe.
Start odbył się zgodnie z planem. Załoga sprawnie wykonuje swoje obowiązki.

wyraz

wyraz

1. Porozmawiajcie w grupach o tym, kogo i co zabralibyście ze sobą w kosmiczną podróż. Wytłumaczcie, dlaczego.
2. Wyobraźcie sobie, że lecicie statkiem kosmicznym. Jak mija dzień waszej podróży? Namalujcie. Opowiedzcie.

Północ. Lecimy.
Wokół nas planety i gwiazdy.

Zegary pokładowe znowu
pokazują dwunastą w południe.
Mija doba poza domem.
Z pokładu statku Ziemia wygląda
jak niebieska kula.

3. Gdybyście wylądowali na planecie, na której nikt nie mieszka, co byście zrobili?
4. Gdybyście trafili na planetę zamieszkałą przez inne istoty, co wtedy byście zrobili?
5. W jaki sposób opowiedzielibyście o Ziemi? Podajcie swoje propozycje.

Globus

Pani stawia na stole globus.
Rozwija rolety i zapala latarkę.

– Kto wie, którą gwiazdę
udaje latarka? – pyta.

Potem opowiada.

Zuzanka i Sławek pomagają
pani. Oni lubią kosmos
i jego tajemnice.

Pokazują, kiedy na Ziemi
jest noc.

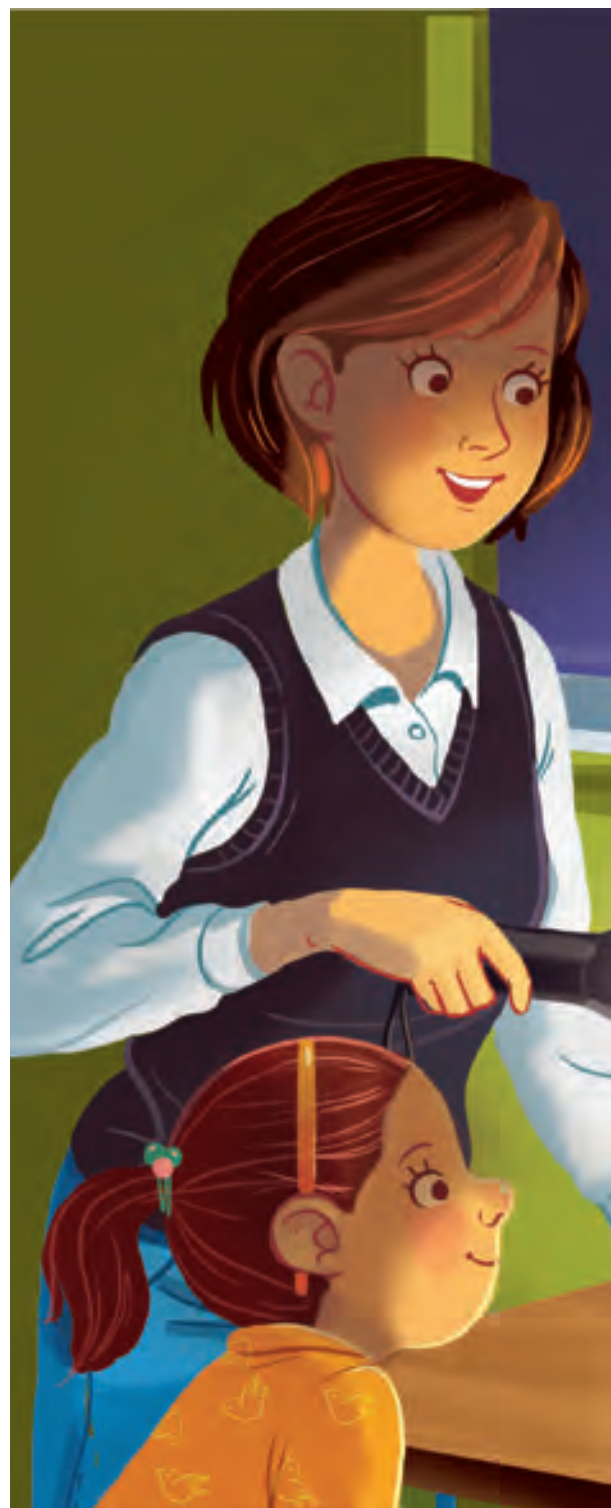
A potem my pytamy:

– W którą stronę kręci się
Ziemia?

– Co jest w głębi Ziemi?

– Jak długo zimą trwa noc?

Lubimy takie lekcje,
kiedy to my pytamy.

1. O co pytały dzieci? Czy na wszystkie pytania znamy odpowiedź?
2. Wyobraźcie sobie, że latarka w ręku pani Ani to Słońce. Karol obraca globus, który przedstawia Ziemię. Gdzie na Ziemi jest noc, a gdzie – dzień? Co się zmieni, gdy obrócimy globus?
3. Sprawdźcie na globusie, czego na Ziemi jest więcej: wody czy lądów.

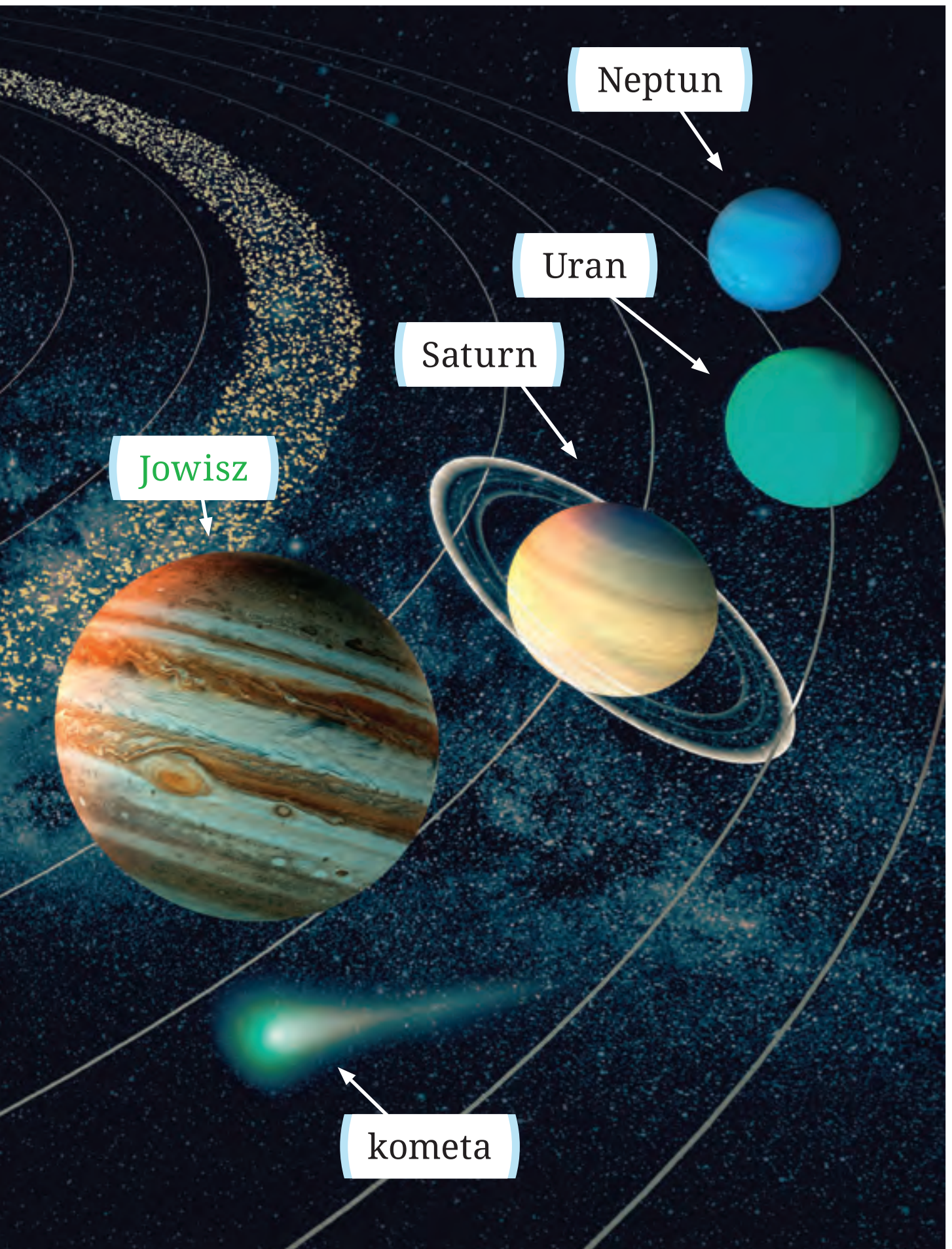
4. Odszukajcie na globusie Polskę.
5. Hoan i jego rodzice pochodzą z Wietnamu, a tata Żanety – z Maroka. Odszukajcie te państwa na globusie. Czym można stamtąd dotrzeć do Polski?
6. Czym się różni zdjęcie Ziemi pokazane na plakacie od globusa przedstawiającego Ziemię?

Układ słoneczny

1. Słońce to gwiazda, wokół której krąży 8 planet. Razem ze Słońcem tworzą Układ Słoneczny. Najbliżej Słońca jest Merkury. Która z kolei jest Ziemia?
2. Spróbujcie zapamiętać nazwy planet tworzących Układ Słoneczny.
3. Co wiecie o kosmosie? Czego jeszcze chcecie się dowiedzieć?
4. Wykonajcie z plasteliny model Układu Słonecznego.

Jowisz

Neptun

Uran

Saturn

kometa

Eksperymenty z balonami

1. Wsypcie pięć łyżek sody oczyszczonej do pustego balonika. Wlejcie do butelki szklankę octu i nałóżcie szyjkę balonu na butelkę.

Poruszajcie delikatnie balonikiem, by wsypać sodę do butelki. Potrząśnijcie butelką. Co się stało z balonikiem?

2. Nadmuchajcie balon i potrzyjcie nim o sweter, najlepiej wełniany. Zaobserwujcie, czy balon przyciąga wasze włosy i małe papierki.

3. Nadmuchajcie tak samo dwa jednakowe baloniki i przywiążcie je do wagi zrobionej z listewki i sznurka. Baloniki powinny ważyć tyle samo. Potem wypuście powietrze z jednego balonika. Czy baloniki nadal ważą tyle samo?

4. Jak działa odrzutowiec? Przeciągnijcie przez słomkę cienki sznurek. Przywiążcie go do dwóch krzeseł, stojących w odległości około 10 kroków od siebie. Przyklejcie do słomki nadmuchany balon, trzymając niezawiazaną szyjkę palcami. Przyciągnijcie szyjkę balonu do krzesła i puśćcie balon.

Obserwujemy niebo

Mama Zuzi pracuje w planetarium.

Kosmos to jej pasja. Cały dom Zuzi wygląda jak obserwatorium. Są tam lunety i teleskop.

Mama pokazuje Zuzi gwiazdy i planety.

– Mamo, co to jest? – pyta Zuzanka.

– To planeta Wenus. Tak jak Saturn, Mars i Merkury...

– I tak jak Ziemia, prawda? A są tam kosmici?

– Kto wie? – mówi zagadkowo mama.

– Z innej planety Ziemia na pewno wygląda jak ziarnko piasku!

Jest noc. Zuzia ziewa. Lubi te wspólne nocne obserwacje. A mama lubi rozmowy z Zuzią.

Niedawno rozmawiały o Wielkim Wozie.

1. Gdzie pracuje mama Zuzi? Co to jest planetarium?
2. Kto zajmuje się badaniem kosmosu?

3. W bezchmurne wieczory obserwujcie Księżyc.
Po każdej obserwacji rysujcie, jak on wygląda.

Chory kotek

Pan kotek był chory i leżał w łóżeczku,
I przyszedł pan doktor: „Jak się masz, koteczku”!
– „Źle bardzo...” – i łapkę wyciągnął do niego.
Wziął za puls pan doktor poważnie chorego,
I dziwy mu śpiewa: – „Zanadto się jadło,
Co gorsza, nie myszki, lecz szynki i sadło;
Źle bardzo... gorączka! Źle bardzo, koteczku!
Oj! długo ty, długo poleżysz w łóżeczku,
I nic jeść nie będziesz, kleiczek i basta:
Broń Boże kielbaski, słoninki lub ciasta!”
– „A myszki nie można? – zapyta koteczek –
Lub z ptaszka małego choć z parę udeczek?”
– „Broń Boże! Pijawki i dyjeta ścisła!
Od tego pomyślność w leczeniu zawisła”.

1. Posłuchajcie wiersza, który czytali wasi pradiadkowie. Których słów już się nie używa? Poproście o ich wytłumaczenie.
2. Co było przyczyną choroby kotka?

3. Zainscenizujcie wiersz.
4. Zapytajcie babcię i dziadków, jakie książki czytali, gdy byli w waszym wieku.

Mam katar

Od piątku jestem w domu.
Mam katar i boli mnie gardło.
Piję syrop z cebuli i sok z cytryny. Łykam witaminę C.

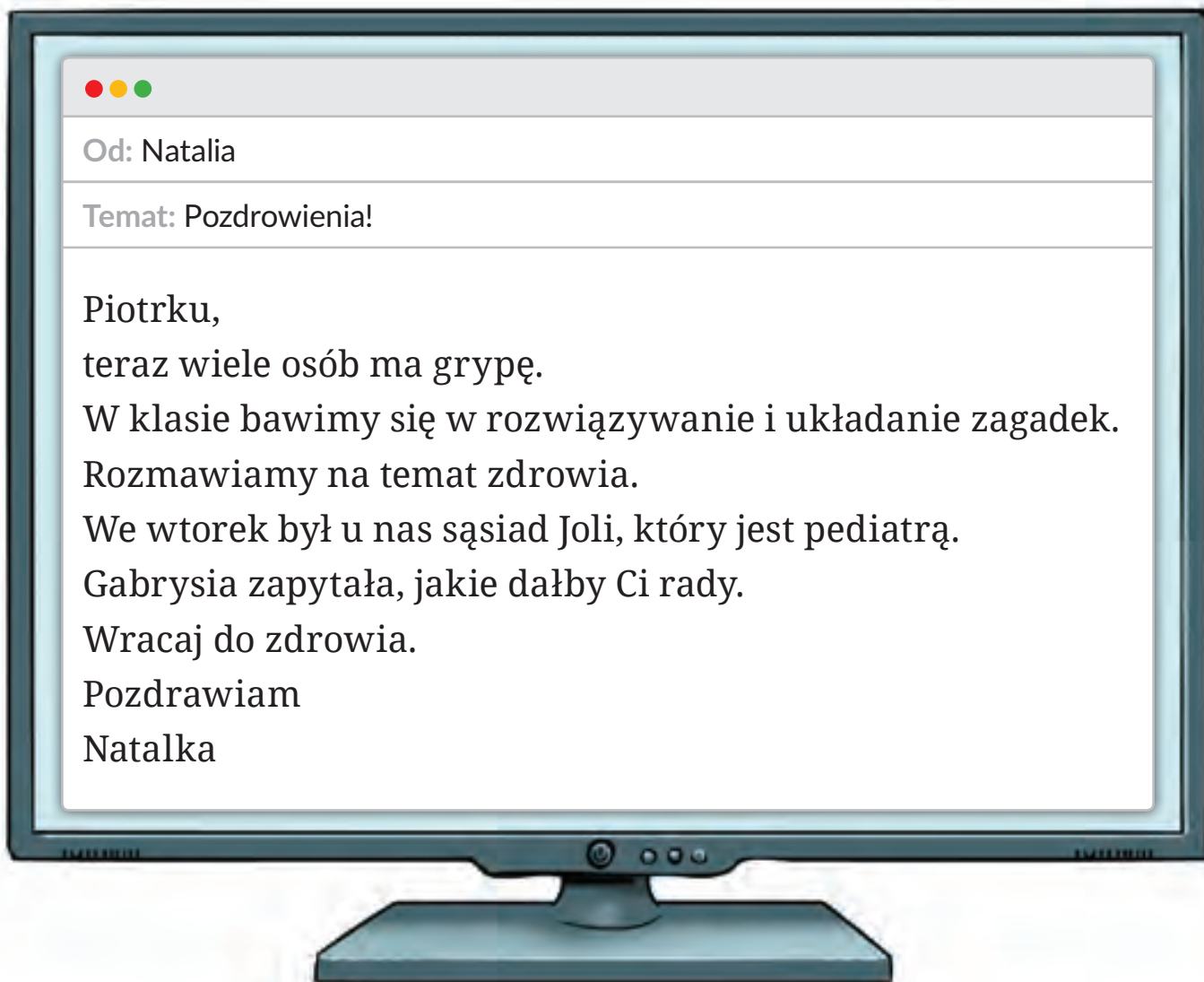

Oglądam albumy. Rysuję.

Bawię się z Pimpkiem. To mój pies.

Jest mi smutno, bo Bartek się do mnie nie odezwał.

Tylko Natałka do mnie napisała.

1. Jak można zapobiegać przeziębieniom?
2. Jak należy postępować, kiedy ma się katar?
3. Co wiecie na temat zawodu lekarza? Ułóżcie pytania, które można zadać lekarce lub lekarzowi. Przeprowadźcie wywiad z panią higienistką, lekarką lub lekarzem.

Jak dbać o zdrowie?

Mai długo nie było w szkole. Leżała w szpitalu. Napisaliśmy do niej listy, żeby nie było jej smutno i żeby wiedziała, co się u nas dzieje.

Ola informowała nas, jak się czuje jej siostra, ale kiedy Maja wróciła do szkoły, poprosiliśmy ją, żeby o wszystkim sama nam opowiedziała. Rozmawialiśmy z nią o lekarzach, chorobach i zdrowiu.

– Może teraz wspólnie zastanowimy się, jak dbać o zdrowie?
– zaproponowała pani. – Co was najbardziej interesuje?

Mieliśmy dużo pytań. Zapisywaliśmy je na kartkach i zawieszaliśmy na tablicy. Potem zastanawialiśmy się, gdzie poszukamy na nie odpowiedzi.

– Wiecie, że nasz sąsiad jest pediatrą? – zapytała Jola. – Mogłabym go do nas zaprosić.

– A moja mama jest dietetyczką – pochwaliła się Żaneta. – Wie wszystko o zdrowym jedzeniu.

– Możemy też zaprosić mojego kuzyna, który jest ratownikiem medycznym – dodał Bartek.

– To mamy już kilku ekspertów, którzy mogą nam pomóc zdobyć informacje, jak dbać o zdrowie – oznajmiła pani.

Potem ustaliliśmy plan pracy, podzieliliśmy się na grupy i przystąpiliśmy do działania.

-
1. Postarajcie się wyjaśnić, dlaczego zdrowie jest ważne dla człowieka.
 2. Czego chciały się dowiedzieć dzieci z klasy 1 a? Jakie inne pytania można zadać osobom zajmującym się zdrowiem?
 3. Ustalcie wspólnie, co możecie jeszcze zrobić, żeby znaleźć odpowiedzi na wasze pytania.
 4. Podajcie propozycje, w jaki sposób zaprezentujecie efekty waszej pracy.

Co robić, aby być zdrowym?

Jak często trzeba chodzić do dentysty?

Mój kuzyn jest ratownikiem.

Co leczy laryngolog?

Dlaczego niektórzy muszą nosić okulary?

Kto nas leczy?

Laryngolog

Słuch, węch i smak to bardzo ważne zmysły. O ich prawidłowe działanie w naszym organizmie zadba laryngolog. Zbada nasze uszy, nos, gardło i krtań. W razie potrzeby wyleczy. Pamiętajmy, aby nie słuchać zbyt głośnej muzyki, zwłaszcza w słuchawkach. Dbajmy o czystość uszu, nosa i jamy ustnej.

Dentysta

Zdrowe zęby to nasz piękny uśmiech i dobre samopoczucie. Dbajmy o nie poprzez codzienne mycie szczoteczką i pastą do zębów. Odwiedzajmy dentystę przynajmniej dwa razy w roku. Pamiętajmy, by nie jeść zbyt dużo słodczy, zamiast nich lepiej chrupać surowe warzywa.

Pediatra

To lekarz tylko dla nas, dzieci. Najlepiej zna się na chorobach wieku dziecięcego. Potrafi je rozpoznać i wyleczyć bądź skierować nas do innego specjalisty, jeśli jest to konieczne. Dba o nasz rozwój – podczas okresowych wizyt waży nas, mierzy i kontroluje stan naszego organizmu.

Okulista

Zbyt długie oglądanie telewizji lub ekranu komputera powoduje, że pogarsza się nam wzrok. Gdy nie widzimy idealnie lub bolą nas oczy, powinniśmy odwiedzić okulistę. Dzięki badaniu rozpozna przyczynę naszych kłopotów ze wzrokiem, wyleczy nas lub dobierze nam odpowiednie okulary. Chrońmy oczy przed ostrym światłem. Zakładajmy przeciwsłoneczne okulary lub czapki z daszkiem.

W pracowni zagadek

1. Jakie wyrazy są rozwiązaniem zagadek wymyślonych przez dzieci?

W nim woda na kwiaty,
które mama dostała od taty.

Jeden to dom króla,
drugi pod klamkami.
Jeden i drugi nazywamy...

Jaki to wyraz, który ma
tylko dwa „o” i jedno „k”?

2. Którą z zagadek pokazuje ilustracja?

To jest

, to jest

i to jest

.

3. Jakie inne słowa brzmią tak samo, ale znaczą coś innego?

4. Co to znaczy, że rak chodzi wspak?

Co robi rak?
Spaceruje wspak.

Jak to rak!
Raz zakłada okulary,
raz zdejmuje okulary.
Bo ten rak to rak Makary.

A potem rak mówi tak:

OKO – OKO,
OTO – OTO,
AGA – AGA,
ARA – ARA,
KAJAK – KAJAK,
ZARAZ – ZARAZ.

Jak mówi rak?
Rak mówi wspak!

5. Jak będą brzmiały te wyrazy
kiedy przeczytacie je od końca?

kos

kęs

latem

trop

6. Jak będzie brzmiało
to zdanie, jeżeli
przeczytacie je od końca?

TOLO MA SAMOLOT

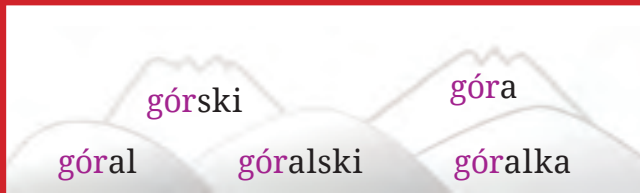
Wiemy,
jak psy mogą
pomagać
ludziom.

Potrafimy
zaplanować czas
na naukę
i zabawę

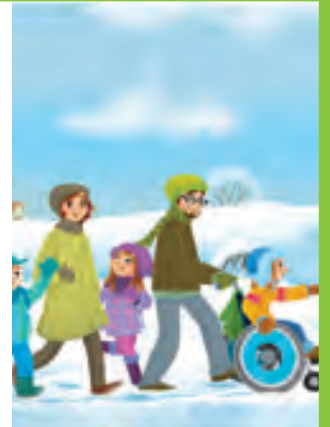
Poznaliśmy
pięć
zmysłów.
Przeprowadzamy
doświadczenia.

Umiemy
napisać
coraz więcej
wyrazów
i zdań.

Dowiedzieliśmy się,
co to jest rodzina wyrazów.
Znamy rodzinę wyrazu **góra**.

Zaplanowaliśmy
wycieczkę
do lasu.

Bawimy się słowami.

kos

kęs

latem

trop

TOLO MA SAMOŁOT

Sami
przygotowaliśmy
upominki
dla naszych
bliskich.

Poznaliśmy nazwy ośmiu planet, które krążą wokół Słońca.

Chętnie
pracujemy
w pracowni
zagadek.

Czytamy
opowiadania,
bajki, legendy
i komiksy.
Wypożyczamy
książki.

Poznaliśmy
zwierzęta
żyjące
w lesie.

Potrafimy
zadawać
ciekawe pytania
i poszukiwać na
nie odpowiedzi.

Wiemy, jak
porozumiewają
się osoby,
które nie widzą
lub nie słyszą.

Wiemy, jak
ważne jest
zdrowie.

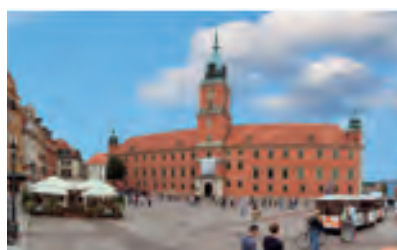

Warszawa

stolica Polski

herb

plac Zamkowy

Stadion Narodowy

gmach Sejmu

Warszawa leży nad Wisłą. W stolicy obradują Sejm i Senat.
Urządzą: prezydent, premier i ministrowie rządu.
W herbie miasta jest Syrenka.

Legenda głosi, że nazwa Warszawa powstała od imion:
Wars i Sawa. W rzeczywistości pochodzi od dawnego
imienia Warsz i oznaczała na początku „osadę Warsza”.

pomnik Syrenki

Autorki: **Maria Lorek, Lidia Wollman**

Recenzenci:

Redakcja: **Andrzej Jabłoński, Jan Lorek, Karol Lorek, Włodzimierz Porębski**

Teksty literackie: **Józef Czechowicz; Marta Fox; Stanisław Jachowicz; Ewa Jakubowska/Ewa Jakubowska (muzyka); Maria Lorek/Mariusz Matuszewski (muzyka); Anna Onichimowska; Marcin Przewoźniak/Mariusz Matuszewski (muzyka); Henryk Sienkiewicz; Małgorzata Strzałkowska; Małgorzata Szyszko-Kondej; Emilia Waśniowska/Mariusz Matuszewski (muzyka).**

Fotoedycja, produkcja sesji: **Mirosława Łukaszek, Beata Stachańczyk**

Skład i łamanie: **Piotr Gorzelańczyk, Marcin Słociński**

Korekta: **Witold Ostrowski**

Wydawca: Fundacja „Elementarz”

Ilustratorzy: **Mariusz Arczewski** – s. 48-51, 59, 114-117, 135; **Magdalena Babińska** – s. 10, 32, 52, 73, 112-133, 122-127, 150; **Gabriela Cichowska** – s. 40-41, 70-71; **Marta Drapiewska** – okładka I, s. 1-2, 6-7, 14, 19, 24-25, 30-32, 36, 42-44, 48, 78-79, 82, 84-85, 88-89, 92, 102-103, 106-107, 140-141, 146-147, 152-153; **Artur Gulewicz** – s. 104-105, 120-121; **Katarzyna Kara** – s. 8-9, 74-75, 100-101, 154-155; **Elżbieta Kidacka** – s. 56-57, 110-111, 119, 157; **Marek Piwko** – s. 34-35, 64-65, 98-99, 148-149; **Karolina Rosolek** – s. 10-11, 53; **Daniel Rudnicki** – s. 13, 37; **Beata Stachańczyk** – s. 34-35; **Tanasiewicz Studio** – s. 4-5, 12, 20-21, 60-63, 68-69, 128-129, 132-133, 142-143; **Aleksandra Telka-Budka** – s. 26, 76-77; **Katarzyna Trzeszczkowska** – s. 34-35, 72, 88, 126.

Fotograficy: **Marta Kulikowska** – s. 136; **Olga Latuszkiewicz** – s. 86-87; **Mirosława Łukaszek** – s. 14, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 28, 30, 32, 33, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 54, 55, 60, 64, 73, 84, 86, 88, 90, 93, 96, 114, 118, 126-127, 134, 136, 156; **Maciej Marcinek** – s. 85; **Jarosław Pawłowski, Kosma** – s. 160; **Piłat/Sobociński** – s. 18, 22, 29, 45, 58, 73, 87-88, 90-91, 93-97, 108-109, 127, 130-131, 144-145; **Krzysztof Plebankiewicz** – s. 93, 144-145; **Włodzimierz Porębski** – s. 136; **Anita Trebunia-Tutka** – s. 137; **Tomasz Zwijacz-Kozica** – s. 128-129.

Zdjęcia i agencje fotograficzne: **4zeva/Photogenica** – s. 68 (1); **Aradan/Photogenica** – s. 12 (1); **Beatabecla/Photogenica** – s. 58 (1); **BilldayoneDP/Photogenica** – s. 44 (1); **ChepeNicoli/Photogenica** – s. 58 (1); **Cherezoff/Photogenica** – s. 24 (1); **Cookelma/Photogenica** – s. 58 (1); **DenisNata/Photogenica** – s. 40 (1), 41 (1); **DLeonis/Photogenica** – s. 36 (1); **Dusan964/Photogenica** – s. 63 (1), 69 (1); **Esvetleishaya/Photogenica** – s. 63 (1); **Fouroaks/Photogenica** – s. 41 (1); **Gdvcom/Photogenica** – s. 52 (1); **Grzymk/Photogenica** – s. 58 (1); **Itmuryn/Photogenica** – s. 52 (1); **Jamesstar/Photogenica** – s. 36 (1); **Jekershner7/Photogenica** – s. 58 (1); **Johanvanbeilen/Photogenica** – s. 69 (1); **Jianghongyan/Photogenica** – s. 62 (1); **Lifeonwhite/Photogenica** – s. 36 (1), 62 (1), 63 (1); **Liliya/Photogenica** – s. 62 (1), 63 (2); **Melica/Photogenica** – s. 44 (1); **Mikelane45/Photogenica** – s. 68 (1); **MirekKijewski/Photogenica** – s. 58 (1); **MyVector/Photogenica** – s. 12 (1); **Photogenica** – s. 22 (1); **Pio3/Photogenica** – s. 30 (1); **Rck953/Photogenica** – s. 69 (1); **RedineVector/Photogenica** – s. 80 (3); **Saaaaa/Photogenica** – s. 52 (1); **Stu99/Photogenica** – s. 58 (1); **Svetas/Photogenica** – s. 41 (1); **Twildlife/Photogenica** – s. 41 (1); **www.bridgemanart.com/Photogenica** – s. 80 (1).

Zdjęcia na stronie 85 dzięki uprzejmości Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i Zespołu Prasowego Komendy Głównej Policji.

Zdjęcie kapeli Małe Trebunie-Tutki dzięki uprzejmości menadżerki zespołu **Anity Trebunia-Tutka**.
Wszystkie pozostałe zdjęcia zaczerpnięte zostały z zasobów **Pixabay.com**.

Podręcznik jest rozpowszechniany na zasadach wolnej licencji **Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska** (zdjęcia pochodzą głównie ze strony z darmowymi obrazami Pixabay), z wyjątkiem zawartych w nim zdjęć pochodzących od agencji fotograficznych.

Katowice 2026

